

دهم انسانی

?

۲۶ بهمن ۱۴۰۳ دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

بازیابی یا بازخوانی؟

بازیابی یک روش بسیار مؤثر برای یادگیری بهتر است. در بازیابی شما در ابتدا یک امتحان از خودتان می‌گیرید و متوجه می‌شوید در چه قسمت‌هایی نیاز به توجه بیشتری دارید و در چه قسمت‌هایی تسلط کافی را دارید و خیالتان راحت است. با اجرای این روش می‌توانید وقت خود را تنظیم کنید و برای مباحث چالشی وقت بیشتری بگذارید. در یک ماه پیش رو از روش بازیابی استفاده کنید تا مطمئن شوید که چقدر می‌تواند منجر به پیشرفت درسی شما شود.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، زانبار محمدی
ریاضی و آمار (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از سؤال‌های کتاب «آبی»
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند
عربی، زبان قرآن (۱)	منیژه خسروی، مرتضی کاظم‌شیروودی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، متین بهادرلو، حیدرعلی پاک‌منش، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین
منطق	محمد رضایی‌بقا، طهورا رهنجام، سالار صفایی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، آپدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، امیررضا کرمی‌پور	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ملیکا ذاکری، امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	_____	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، سمیرا معروف، زهرا زارع	امیرمحمد قلعه‌کاهی، زهرا آزاد، جواد جلیلیان	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

تابع نمودار تابع درجه ۲

کار با داده‌های آماری

گردآوری داده‌ها

صفحه‌های ۶۳ تا ۸۴

۱- رأس سهمی $y = x^2 - ax + 1$ روی خطی به معادله $x = 2$ قرار دارد، کمترین مقدار سهمی کدام است؟

(۲) -۳

(۱) ۳

(۴) -۲

(۳) ۲

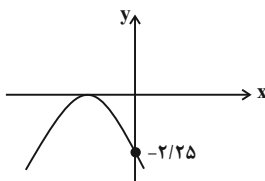
۲- اگر نمودار زیر مربوط به تابع $y = -x^2 + bx + a$ باشد، مقدار $b - 4a$ برابر کدام گزینه است؟

(۱) -۱۲

(۲) -۹

(۳) ۶

(۴) ۳

۳- اگر عرض رأس سهمی به معادله $y = x^2 - 2x + m$ برابر -۴ باشد، آنگاه سهمی محور عرض‌ها را در چه نقطه‌ای قطع می‌کند؟

(۲) (-۳, ۰)

(۱) (۰, ۳)

(۴) (۰, -۴)

(۳) (۰, -۳)

۴- سهمی $y = x^2 - 3x + 2$ و خط $y = mx + h$ در نقاطی به طول‌های ۳ و -۲ متقاطع‌اند، مقدار mh کدام است؟

(۲) ۱۶

(۱) -۱۶

(۴) -۱۲

(۳) ۱۲

۵- محیط مستطیلی ۳۰ متر است. ماکسیمم مساحت این مستطیل چه قدر است؟

(۲) ۲۰۹

(۱) ۲۲۵

(۴) ۱۱/۲۵

(۳) ۵۶/۲۵

محل انجام محاسبات

۶- هر ویژگی از اعضای جامعه که قابل اندازه گیری باشد، ... نام دارد، که به دو دسته ... و ... تقسیم می شود.

نهایی

- (۱) اندازه جامعه - کیفی - کمی
(۲) متغیر - کیفی - اسمی
(۳) داده - کیفی - کمی
(۴) متغیر - کیفی - کمی

۷- نوع و مقیاس متغیرهای زیر به ترتیب کدام است؟

«درجه نظامی افراد، سن کارمندان یک شرکت، رنگ چشم، رتبه افراد در کنکور سراسری، زمان شروع بیماری کرونا در کشور، وضعیت تاهل افراد»

- (۱) کیفی ترتیبی - کمی نسبیتی - کیفی اسمی - کمی نسبیتی - کمی فاصله ای - کیفی اسمی
(۲) کمی فاصله ای - کمی فاصله ای - کیفی ترتیبی - کمی فاصله ای - کمی نسبیتی - کیفی ترتیبی
(۳) کیفی ترتیبی - کمی نسبیتی - کیفی اسمی - کیفی ترتیبی - کمی فاصله ای - کیفی اسمی
(۴) کمی فاصله ای - کیفی اسمی - کیفی ترتیبی - کمی نسبیتی - کیفی اسمی - کیفی ترتیبی

۸- از بین ۳۰ بازیکن دعوت شده به اردوی تیم ملی بسکتبال، ۱۲ نفر را برای مسابقات بازی های آسیایی در لیست نهایی انتخاب می کنند. در این موضوع

نهایی

به ترتیب جامعه آماری و اندازه جامعه کدام است؟

- (۱) بازیکنان انتخاب شده در لیست نهایی - ۳۰
(۲) بازیکنان انتخاب شده در لیست نهایی - ۱۲
(۳) بازیکنان دعوت شده به اردوی تیم ملی - ۱۲
(۴) بازیکنان دعوت شده به اردوی تیم ملی - ۳۰

۹- بهترین روش جمع آوری داده ها در بررسی های زیر به ترتیب کدام اند؟

نهایی

الف) سرشماری نفوس و مسکن

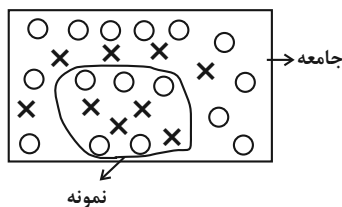
ب) تاثیر نور خورشید در رشد گیاهان

ج) مهم ترین عامل در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

- (۱) پرسش نامه، مشاهده، دادگان ها
(۲) پرسش نامه، مشاهده، پرسش نامه
(۳) دادگان ها، مشاهده، مصاحبه
(۴) مشاهده، دادگان ها، پرسش نامه

۱۰- مطابق جامعه آماری در شکل زیر، در یک نمونه گیری از طرفداران دو باشگاه استقلال و پرسپولیس، ۵ طرفدار استقلال و ۴ طرفدار پرسپولیس پیدا شدند. حاصل ضرب آماره و پارامتر طرفداران استقلال کدام است؟ (هر دایره، برای یک طرفدار استقلال و هر ضربدر، برای یک طرفدار پرسپولیس

است.)

- (۱) $\frac{5}{8}$
(۲) $\frac{1}{8}$
(۳) $\frac{16}{45}$
(۴) $\frac{3}{8}$

ریاضی و آمار (۱) - سؤال های «آشنا»

۱۱- رأس سهمی به معادله $y = -x^2 + ax + 5$ بر روی خطی به معادله $x = 2$ قرار دارد. این سهمی از کدام نقطه زیر می گذرد؟

(۲) $(-1, 5)$ (۱) $(-1, 4)$ (۴) $(1, 9)$ (۳) $(1, 8)$

۱۲- یک کارگاه نوعی کالا، تولید و هر واحد آن را ۲۴۰ ریال می فروشد. اگر صاحب کارگاه در هر روز، x واحد کالا تولید کرده و تابع هزینه آن

نهایی

$C(x) = x^2 + 60x + 200$ باشد، بیشترین سود روزانه آن کدام است؟

(۲) ۶۱۰۰

(۱) ۵۶۰۰

(۴) ۸۱۰۰

(۳) ۷۹۰۰

۱۳- نمودار سهمی $y = (x-2)^2 + 2x - 7$ از کدام نواحی محورهای مختصات می گذرد؟

(۲) سوم و چهارم

(۱) اول و دوم

(۴) هر چهار ناحیه

(۳) اول و دوم و چهارم

۱۴- اگر دامنه تابع $f(x) = x^2 - 4x + 3$ ، $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 < x < 5\}$ باشد، برد این تابع کدام است؟

(۲) $0 \leq y < 9$ (۱) $-1 < y < 8$ (۴) $-1 \leq y < 8$ (۳) $0 \leq y \leq 9$

۱۵- اگر $\frac{a}{4} + 3b = 15$ باشد، در این صورت ماکسیمم مقدار حاصل ضرب ab کدام است؟

(۲) $37/5$

(۱) ۱۲۵

(۴) ۲۸

(۳) ۱۲

۱۶- در کدام گزینه، نمونه‌گیری مناسبی وجود دارد؟

(۱) موضوع مورد مطالعه: سطح نمرات ریاضی کلاس‌های دوم دبیرستان
نمونه: کلاسی از یک منطقه آموزش و پرورش که به طور تصادفی انتخاب شده است.

(۲) موضوع مورد مطالعه: کیفیت پخت یک نوع برنج

نمونه: پخت ۵۰۰ گرم از آن نوع برنج

(۳) موضوع مورد مطالعه: میزان اهمیت نقش پدر و مادر در اداره خانواده

نمونه: افسران یک پادگان نظامی

(۴) موضوع مورد مطالعه: کیفیت محصولات یک کارخانه

نمونه: خانواده کارکنان آن کارخانه

۱۷- برای دو موضوع زیر (الف و ب) به ترتیب کدام روش گردآوری داده‌ها مناسب‌تر است؟

نهایی

الف) بررسی نمرات درس ریاضی دانش‌آموزان یک دبیرستان

ب) بررسی وزن محصولات لوبیای کنسرو شده در یک کارخانه

(۱) سرشماری - نمونه‌گیری

(۲) سرشماری - سرشماری

(۳) نمونه‌گیری - سرشماری

(۴) نمونه‌گیری - نمونه‌گیری

۱۸- از بین ۱۰۰۰ دانشجوی حقوق یک دانشکده، ۷۰۰ نفر دختر هستند. حالا یک کلاس ۲۰۰ نفری را از این دانشجویان انتخاب می‌کنیم و ملاحظه

می‌کنیم که ۸۰ نفرشان پسر هستند. آماره دختران چند برابر پارامتر پسران است؟

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۵

۱۹- براساس گزارش یک آزمایشگاه: «۵۵ درصد موش‌ها، در برابر یک ویروس خاص از بین می‌روند». در این گزارش، جامعه آماری، ... و روش به‌دست

نهایی

آوردن داده‌ها، ... می‌باشد.

(۱) تمام موش‌ها - مشاهده

(۲) تمام موش‌ها - دادگان‌ها

(۳) موش‌های آزمایش‌شده - مشاهده

(۴) موش‌های آزمایش‌شده - دادگان‌ها

۲۰- نوع و مقیاس اندازه‌گیری هر متغیر روبه‌روی آن نوشته شده است. چند مورد از آن‌ها نادرست هستند؟

الف) دمای یک اجاق گاز ← کمی نسبی

ب) وزن جعبه‌های میوه ← کمی فاصله‌ای

ج) مدت زمان مکالمه تلفنی ← کمی نسبی

د) رتبه افراد در یک آزمون استخدامی ← کمی فاصله‌ای

ه) مهارت در خلبانی (کم، متوسط و زیاد) ← کیفی ترتیبی

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، وزن شعر فارسی
صفحه‌های ۶۰ تا ۷۲

۲۱- کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ درست جاهای خالی زیر است؟

الف) سبک ... نمونه‌ای برای تقسیم‌بندی سبک شعر براساس هدف شاعر است.

ب) اولین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام، نخست در ... و سپس در ... آمد.

ج) سبک «بینابین» اصطلاحاً به سبک دوره ... معروف است.

د) محتوای نثرهای دوره سامانی عمدتاً ... است و ... از جمله ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

(۱) الف) تعلیمی ب) سیستان، خراسان بزرگ ج) سلجوقی د) علمی، ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

(۲) الف) عامیانه ب) سیستان، خراسان بزرگ ج) سامانی د) علمی، حذف افعال به قرینه

(۳) الف) آذربایجانی ب) خراسان بزرگ، سیستان ج) سامانی د) تاریخی، بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

(۴) الف) فکاهی ب) سیستان، خراسان بزرگ ج) سلجوقی د) تاریخی، افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر عربی

۲۲- همه آثار ذکرشده در کدام گزینه، مربوط به نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌باشد؟

(۱) قابوس‌نامه - کیمیای سعادت - تاریخ بلغمی - سیاست‌نامه

(۲) کشف‌المحجوب - تاریخ بیهقی - سفرنامه ناصر خسرو - التفهیم

(۳) سیاست‌نامه - کیمیای سعادت - تاریخ بیهقی - کشف‌المحجوب

(۴) سفرنامه ناصر خسرو - التفهیم - قابوس‌نامه - شاهنامه ابومنصوری

۲۳- کدام گزینه ویژگی ادبی سبک خراسانی نمی‌باشد؟

(۱) کاربرد آرایه‌های ادبی مانند تشبیه و... در این سبک کمتر از حد معمول است.

(۲) قالب شعرها اکثراً قصیده است و قالب غزل در اواخر این دوره رشد می‌کند.

(۳) قافیه‌ها و ردیف ابیات بسیار ساده و به دور از دشواری است.

(۴) در اشعار این سبک از تشبیهات «حسی» برای توصیفات استفاده می‌شود.

۲۴- با توجه به ویژگی‌های «زبانی» سبک خراسانی، کدام بیت در این سبک سروده نشده است؟

(۱) چهل اسب برگستان دار بود که بر هر یکش رزم و پیکار بود

(۲) زدش بر زمین بر به کردار شیر بدانست کاو هم نماند به زیر

(۳) آمد ندا از آسمان جان را که بازاً الصلا جان گفت ای نادی خوش اهلاً و سهلاً مرحبا

(۴) می لعل پیش آر و پیش من آی به یک دست جام و به یک دست چنگ

۲۵- تقطیع کدام مصراع در مقابل آن درست است؟

(۱) مَنْ از اینجا به ملامت نروم: مَنْ / از / این / جا / ب / م / لا / مَت / نَ / رَ / و م

(۲) مروت نباشد بر افتاده زور: م / ر و / ت / نَ / با / شد / بَ ر / اف / تا / ده / ز و / ر

(۳) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند: نَ / ظَ / آ ر ا / و رَ / دَ مَ / بُ رَ / ا د مَ / کَ / وُ / ج و ا د ی / بَ / تَ / م ا / ن د

(۴) که عشق آسان نمود اول، ولی افتاد مشکل‌ها: کَ / ع ش قَ / آ / س ا نَ / ا نَ / م و دَ / ا و / و لَ / و لَ / ی / ا ف / تا / دَ / م شَ / ا ک لَ / ه ا

۲۶- علامت‌های هجایی کدام مصراع نادرست است؟

نهایی

(۱) عجب نیست از گل که خندد به سروی: $U / --U / --U / --U$

(۲) سرو را دانی چرا آزاد می‌گویند خلق: $U - / --U - / --U - / --U -$

(۳) ز شرم خویش نادان مانده اینجا: $U - / --U - / U - U$

(۴) چه گره وا کند از خاطر من ابر بهار: $UU / --UU / --UU / --UU$

۲۷- الگوی هجایی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) گفت ای موسی دهانم دوختی

(۲) تا که دانش گم کند مر راه را

(۳) دور بادا عاقلان از عاشقان

(۴) دریای هستی دم به دم

وز پشیمانی تو جانم سوختی

تا که عاقل بشکند فرهنگ را

دور بادا بوی گلخن از صبا

آتش در این عالم زند

۲۸- کدام گزینه در تحلیل شعر زیر نادرست است؟

«مهتری گر به کام شیر در است

یا بزرگی و عز و نعمت و جاه

شو خطر کن ز کام شیر بجوی

یا چو مردانت مرگ رویاروی»

(۱) «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» در این شعر به کار رفته است که از جمله ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی است.

(۲) آرایه‌های «واژه‌آرایی، تشبیه» در این شعر مشهود است.

(۳) شعر جنبهٔ پند و اندرز دارد و با بیت «چه کوشی بهر یک گوهر به کان تیره هستی / تو خود هم گوهری گر تربیت یابی و هم کانی» تناسب مفهومی دارد.

(۴) علامت‌های هجایی مصراع اول بدین صورت است: « $U - U - U - U - U - U$ » که حذف همزه نیز در این مصراع دیده می‌شود.

۲۹- کدام «دو بیت» با هم قرابت معنایی دارند؟

الف) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی

ب) به تیغ اگر بزنی بی‌دریغ و برگردی

ج) تا خار غم عشقت، آویخته در دامن

د) مرغی که به کوی تو ز پرواز نشیند

ه) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند

ز بامی که برخاست مشکل نشیند

چو روی باز کنی دوستی ز سر گیرند

کوتاه‌نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها

از جور هر چند رمد باز نشیند

از گوشهٔ بامی که پریدیم پریدیم

(۱) «الف» - «ه»

(۲) «الف» - «د»

(۳) «ب» - «ج»

(۴) «ب» - «ه»

۳۰- مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه تکرار شده است؟

«مرا بسود و فروریخت هرچه دندان بود

(۱) ز تدبیر پیر کهن برمگرد

(۲) آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد

(۳) چو در موی سیاه آمد سپیدی

(۴) چون پیر شدی حافظ از میکده بیرون شو

نبود دندان، لا، بل چراغ تابان بود»

که کارآموده بود سالخورد

خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد

پدید آمد نشان نامیدی

رندی و هوسناکی در عهد شباب اولی (شباب: جوانی)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

باز تولید هویت اجتماعی،

تغییرات هویت اجتماعی

صفحه‌های ۷۹ تا ۹۲

۳۱- هر کدام از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب با کدام گزینه مرتبط است؟

- استفاده از دوربین‌های نظارتی برای جلوگیری از تقلب

- برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب در تهران

- افزایش حقوق کارمندان به دلیل وقت‌شناسی

(۱) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

(۲) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - جامعه‌پذیری

(۳) کثروی اجتماعی - کنترل اجتماعی - کنترل اجتماعی

(۴) کنترل اجتماعی - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری

۳۲- کدام موارد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) هویت اجتماعی که هر جامعه پس از تولد برای هر فرد تعیین می‌کند، هویتی اکتسابی است.

(ب) جامعه‌پذیری به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. شیوه رسمی آن، توسط سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی و شیوه غیررسمی آن توسط خانواده، همسالان یا عموم افراد جامعه صورت می‌گیرد.

(ج) آنچه سبب می‌شود جهان اجتماعی ارزش‌ها و اعتقادات خود را به فرد آموزش دهد، مشارکت کردن وی در جهان اجتماعی است.

(د) عضویت در جهان اجتماعی، همواره با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است.

(۴) «ب»، «ج»

(۳) «ج»، «د»

(۲) «ب»، «د»

(۱) «الف»، «د»

۳۳- کامل‌ترین تعریف جامعه‌پذیری در کدام گزینه آمده است؟

(۱) فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود.

(۲) فعالیت‌هایی که برای آشنایی فرد با جهانی که در آن متولد شده انجام می‌شود.

(۳) فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.

(۴) فرآیندی که در آن فرد شیوه زندگی در جامعه را می‌آموزد و با شیوه‌های تشویق و تنبیه اجتماعی آشنا می‌شود.

۳۴- علت به وجود آمدن هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب کدام است؟

- جامعه در معرض آسیب‌ها و ناهنجاری‌های بیشتر قرار می‌گیرد و دوام و بقای آن تهدید می‌گردد.

- افراد نقش‌های اجتماعی را نمی‌پذیرند.

- استفاده از روش‌های تبلیغ، تشویق و تنبیه

- افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

(۱) عدم وجود جامعه‌پذیری - نداشتن روش‌های مناسب برای تبلیغ، تشویق و تنبیه - زمینه منطقی و عقلانی بیشتر و سازگاری با فطرت آدمیان -

فرهنگ با قدرت اقناع بالا

(۲) نداشتن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی - عدم وجود جامعه‌پذیری - پیشگیری و کنترل کثروی‌های اجتماعی - فرهنگ با قدرت اقناع بالا

(۳) نداشتن روش‌های مناسب برای تبلیغ، تشویق و تنبیه - عدم وجود جامعه‌پذیری - انطباق افراد با انتظارات جامعه - تنوع کنش‌های اجتماعی انسان‌ها

(۴) عدم وجود جامعه‌پذیری - عدم وجود کنترل اجتماعی - وجود جامعه‌پذیری - تنوع کنش‌های اجتماعی انسان‌ها

۳۵- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) جامعه‌پذیری در جوامع مختلف شیوه واحد و ثابتی ندارد.

(۲) همواره افرادی هستند که جذب عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند.

(۳) مسئولیت برخی از مراتب امر به معروف و نهی از منکر، بر عهده همه افراد جامعه است.

(۴) جامعه افرادی را که مطابق عقاید، ارزش‌ها و قواعد جامعه عمل کنند، قانع می‌کند.

۳۶- هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدامیک از روش‌های پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی است؟

الف) این روش باعث درونی‌سازی فرهنگ در افراد می‌شود.

ب) این روش توسط خانواده و به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

ج) این روش به افراد کمک می‌کند تا مطابق ارزش‌ها و قواعد جامعه خود عمل کنند.

د) این روش توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی صورت می‌گیرد.

(۱) تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش غیررسمی - تشویق و تنبیه - تشویق و پاداش رسمی

(۲) تشویق و پاداش - تشویق و تنبیه غیررسمی - تشویق و تنبیه - تشویق و تنبیه رسمی

(۳) تبلیغ و اقناع - تشویق و تنبیه غیررسمی - تشویق و پاداش - تشویق و تنبیه رسمی

(۴) اقناع - تشویق و پاداش غیررسمی - تنبیه و مجازات - تشویق و تنبیه رسمی

۳۷- به ترتیب، قسمت اول کدام گزینه درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

(۱) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی راه، انسداد اجتماعی می‌گویند. - منظور از تحرک اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

(۲) تحرک اجتماعی گاه درون یک نسل (یک فرد نسبت به والدینش) و گاه در دو نسل (یک فرد در طول زندگی خودش) اتفاق می‌افتد. - در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

(۳) معلم تاریخ سال گذشته که امسال درس جامعه‌شناسی را تدریس می‌کند، تحرک اجتماعی صعودی داشته است. - منظور از تحرک اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

(۴) در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت. - مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

۳۸- کدام گزینه در رابطه با طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی نادرست است؟

نهایی

(۱) جهت کسب اعتبار برای خودش به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت.

(۲) با ارزیابی اشراف با معیار فایده‌مندی، آن‌ها را بی اعتبار ساخت؛ زیرا خود را تولیدکننده و مفید و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی می‌کرد.

(۳) هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود و هیچ فایده و کارکردی نداشت.

(۴) طبقه‌ای از مردم عادی که نه اشراف و نه رعیت بودند و شامل صراف، بنا، کفاش و... می‌شدند.

۳۹- درستی یا نادرستی موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، نمی‌تواند یکسان باشد.

- هر جامعه‌ای براساس عقاید و ارزش‌های خود، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

- جهانی که پیرامون ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد، گاه تحرکات اجتماعی‌اش فراتر از مرزهای موجود حرکت می‌کند.

- در یک جهان دینی و معنوی هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، در مواردی به رسمیت شناخته می‌شوند.

(۱) غ، ص، ص، غ (۲) ص، غ، ص، غ (۳) ص، ص، غ، ص (۴) ص، ص، غ، غ

۴۰- تعارض فرهنگی چگونه رخ می‌دهد و ناشی از چیست؟

(۱) اگر تغییرات هویتی، بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. - همیشه ناشی از علل درونی هستند.

(۲) اگر تغییرات هویتی، درون مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. - همیشه ناشی از علل بیرونی هستند.

(۳) اگر تغییرات هویتی، بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. - گاهی ناشی از علل درونی است و گاهی ناشی از علل بیرونی است.

(۴) اگر تغییرات هویتی، درون مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها یکسان هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. - گاهی ناشی از علل درونی و گاهی ناشی از علل بیرونی است.

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هذا خلق الله

صفحه‌های ۶۷ تا ۸۰

عربی، زبان قرآن (۱)

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٥)

۴۱- « هُنَاكَ فِي عَمَقِ ظِلَامِ الْمَحِيطِ أَسْمَاكٌ مُضِيئَةٌ أَشَاهِدُهَا! »:

- (۱) در عمق تاریک اقیانوس، ماهی‌هایی نورانی‌اند که من آن ماهی‌ها را مشاهده می‌کنم!
- (۲) در اعماق تاریک اقیانوس، ماهی‌هایی نورانی هستند که آن‌ها را می‌بینم!
- (۳) در عمق تاریکی اقیانوس، ماهی‌هایی نورانی وجود دارند که آن‌ها را مشاهده می‌کنم!
- (۴) در تاریکی اعماق اقیانوس، ماهی‌هایی نورانی وجود دارند که من به نورشان می‌نگرم!

۴۲- « إِنَّا نَرَى الْكَثِيرَ مِنَ الْبَطِّ يَسْبِحُ فِي الْمَاءِ الْبَارِدِ فِي الشِّتَاءِ لَكِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْسَ كَذَلِكَ! »:

- (۱) ما بسیاری از اردک‌ها را می‌بینیم که در آب سرد زمستان شنا می‌کنند اما انسان چنین نیست!
- (۲) اردک‌های زیادی را می‌بینیم که در سرمای زمستان در آب شنا می‌کنند و حال آن که انسان‌ها چنین نمی‌باشند!
- (۳) ما بسیاری از اردک‌ها را می‌بینیم که در آب سرد در زمستان شنا می‌کنند اما انسان این چنین نیست!
- (۴) اردک‌های زیادی را می‌بینیم که در زمستان سرد در آب شنا می‌کنند ولی انسان این چنین نمی‌باشد!

۴۳- « عَجَائِبُ الْخَلْقَةِ كَثِيرَةٌ، مِنْهَا أَنَّ هُنَاكَ أَسْمَاكًا تُضِيءُ تَحْتَ الْبَحَارِ بِالضَّوِّ الْمَضِيءِ الَّذِي تَحْتَ عَيُونِهَا! »:

- (۱) عجایب خلقت بسیار است، از جمله ماهی‌هایی که با نور روشنی‌بخشی که در زیر چشم دارند، زیر دریا را نورانی می‌کنند!
- (۲) عجایب زیادی در خلقت است، از جمله ماهی‌هایی هستند که زیر دریاها را با نوری که زیر چشم‌هایشان هست، نورانی می‌کنند!
- (۳) شگفتی‌های آفرینش بسیارند، از جمله ماهیانی هستند که زیر دریاها را با نور روشنی‌بخشی که زیر چشم‌هایشان هست، روشنی می‌بخشند!
- (۴) شگفتی‌های بسیاری در خلقت است، از جمله در ماهیانی که زیر دریاها را با روشنایی نوری که زیر چشم‌هایشان موجود است، روشنی می‌بخشند!

۴۴- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) أَكْبَرُ الْحُمَقِ فِي الْحَيَاةِ هُوَ أَنْ يُغْرِقَ الْإِنْسَانُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ: این که انسان در ستایش و نکوهش اغراق کند، حماقت بزرگی در زندگی است!

(۲) تُرِيدُ أَنْ تُنْشِدَ قَصِيدَةً عَنْ طَاقِ كَسْرِي: می‌خواهیم قصیده‌ای درباره طاق کسری بسراییم!

(۳) مَا أَظْلَمَ هَذِهِ الْحَجَرَةَ بِسَبَبِ عَدَمِ وَجُودِ الضَّوِّ: چه قدر این اتاق به سبب عدم وجود نور تاریک است!

- (۴) كُنْ كَالْغُرَابِ؛ لِأَنَّهُ بِإِرْسَالِ أَخْبَارِ الْغَابَةِ كَانَ يُحَذِّرُ الْحَيَوَانَاتِ مِنَ الْخَطَرِ: مانند کلاغ باش؛ زیرا او با فرستادن اخبار جنگل، حیوانات را از خطر برحذر می‌داشت!

۴۵- « بَاكَتْرِي أَيُّ نَوْرَانِي زِيرِ چَشْمَانِ بَرُخِي از ماهیان در عمق دویست متر وجود دارد! »؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) تَوْجَدُ بَعْضَ الْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةِ تَحْتَ عُيُونِ الْأَسْمَاكِ فِي عُمَقٍ مِئَتِي مِترٍ!
- (۲) هُنَاكَ بَكْتِيرِيَا مُضِيئَةٌ تَحْتَ عُيُونِ بَعْضِ الْأَسْمَاكِ فِي أَعْمَاقٍ مِئَتِي مِترٍ!
- (۳) هُنَاكَ الْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةُ تَحْتَ عُيُونِ بَعْضِ الْأَسْمَاكِ فِي أَعْمَاقِ أَلْفِ مِترٍ!
- (۴) هُنَاكَ بَكْتِيرِيَا مُضِيئَةٌ تَحْتَ عُيُونِ بَعْضِ الْأَسْمَاكِ فِي عُمَقٍ مِئَتِي مِترٍ!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ - ٥٠)

٤٦- « حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ قُبْحَ النَّسَبِ! »؛ عَيْنُ الْأَقْرَبِ عَنِ الْمَفْهُومِ:

(١) مایهٔ اصل و نسب در گردش دوران زر است	هر کسی صاحب زر است او از همه بالاتر است
(٢) به حُسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد	تو را در این سخن انکار کار ما نرسد
(٣) ز ادب پرس، مپرس از نسب و ثروت	ز هنر گوی، مگوی از پدر و مادر
(٤) از خدا جوویم توفیق ادب	بی ادب محروم گشت از لطف ربّ

٤٧- عین الخطأ حسب الإيضاحات:

نهایی

- (١) الأعشاب الطَّبَّيَّةُ: نباتاتٌ مفيدةٌ يستفيدُ الإنسانُ منها لمعالجة الأمراض المختلفة!
- (٢) الذَّنْبُ: عضوٌ خلفَ جسمٍ بعضِ الحيوانات تُحرِّكُهُ غالباً لطرد الحشرات!
- (٣) البوم: طائرٌ يسكن في الأماكن المتروكة و ينام في النهار و يخرج في الليل و يصيدُ في الظلام!
- (٤) البطة: مِنَ الطَّيُورِ الَّتِي تَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَ الْمَاءِ!

٤٨- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ عَمَّا تَحْتَهُ خَطٌّ: (عَلَى التَّرْتِيبِ)

نهایی

- (١) أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِعْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الذَّمِّ! : مبتدأ / صفة
- (٢) الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ! : فاعل / مضاف إليه
- (٣) ﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ﴾ : فاعل / مفعول
- (٤) ﴿هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ : مبتدأ / فاعل

٤٩- عَيْنُ «التَّفَاحِ» فاعلاً:

- (١) يَضْمَنُ صِحَّتَكُمْ التَّفَاحُ الَّذِي يَحْتَوِي الْعُنَاصِرَ الْغِذَائِيَّةَ النَّافِعَةَ!
  - (٢) تُثْمِرُ شَجَرَةُ التَّفَاحِ بَعْدَ خَمْسِ سِنَوَاتٍ وَ تَعِيشُ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ سَنَةٍ!
  - (٣) الْفَلَّاحُ يَزْرَعُ التَّفَاحَ فِي الْحَدِيقَةِ وَ يَجْمَعُ الثَّمَارَ بَعْدَ سَنَةٍ!
  - (٤) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ الْفَاكِهِةَ الَّتِي مَفِيدَةٌ لِلصَّحَّةِ هِيَ التَّفَاحُ!
- ٥٠- أَكْمِلِ الْفَرَاغَ بِمَا يَكُونُ خَبَرًا: «هذا . . . . . يُعْرَدُ فَوْقَ غُصُونِ الْأَشْجَارِ!»

(٢) الطَّيْرُ

(١) طيور

(٤) طير

(٣) الطَّيُورُ

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

از ورود آریایی ها تا پایان
هخامنشیان،
اشکانیان و ساسانیان
صفحه های ۸۰ تا ۹۸

۵۱- هر یک از موارد زیر مربوط به دوران حکومت کدام یک از پادشاهان مادی است؟

(الف) دوران طولانی سلطنت خود را صرف خوش گذرانی و گردآوری ثروت کرد.

(ب) قلمرو ماد را به شمال بین النهرین و بخش های وسیعی از آسیای صغیر گسترش داد.

(ج) شهر هگمتانه یا اکباتان (همدان امروزی) را بنا کرد و آن را مرکز حکومت خود قرار داد.

(د) حکومت ماد در زمان فرمانروایی او به اوج قدرت رسید.

(۱) «الف» و «ج» مربوط به دوران حکومت آستیاگ مادی است.

(۲) «ب» و «د» مربوط به دوران حکومت هووخشتر است.

(۳) «ب» و «ج» مربوط به دهیوک، اولین پادشاه حکومت مادی است.

(۴) «الف» و «ب» مربوط به دوران حکومت هووخشتر است.

۵۲- هر سه مورد کدام گزینه از جمله اقدامات و فعالیت های داریوش بزرگ است؟

(۱) سرکوب شورشیان و مدعیان قدرت - تصرف آسیای صغیر - احداث جاده شاهی

(۲) فتح مصر - بنای کاخ های مجلل - تأسیس سپاه جاویدان

(۳) بنای کاخ های مجلل - دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی - تصرف بخش هایی از غرب و شمال غرب هند

(۴) ایجاد تشکیلات نوین اقتصادی - برقراری آرامش و امنیت داخلی - تسخیر بابل

۵۳- عبارات زیر، از لحاظ تقدم و تأخر زمانی در دوران حکومت پادشاهان هخامنشی، در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

(الف) لشکرکشی به یونان و تصرف آتن پس از فرونشاندن شورش های مصر و بابل

(ب) تصرف مصر و گسترش قلمرو هخامنشیان به قاره آفریقا

(ج) بنیان اصول و شیوه های از کشورداری و فراهم کردن زمینه رونق اقتصادی و شکوفایی تمدنی ایران

(۱) «ب» برخلاف «الف» و «ج»، در دوران حکومت کمبوجیه رخ داده و مربوط به قبل از این دو حادثه است.

(۲) «الف» و «ج» برخلاف «ب»، در اوایل حکومت هخامنشیان رخ داده و مربوط به حکومت داریوش اول هستند.

(۳) «ج» برخلاف «ب» و همانند «الف»، در اواخر حکومت هخامنشیان رخ داده و مربوط به حکومت خشایارشا هستند.

(۴) «الف» برخلاف «ب» و «ج»، در اوایل حکومت هخامنشیان رخ داده و مربوط به دوران حکومت کوروش کبیر است.

۵۴- هر یک از موارد زیر توصیف کدام شخصیت های تاریخی است؟

(الف) جاه طلب و جنگجو بود و مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد.

(ب) برادرش کوروش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.

(ج) در ابتدای حکومتش کسانی از خاندان سلطنتی را که احتمال می داد ادعای شاهی کنند به قتل رساند.

(د) سردار شجاع ایرانی که در برابر سپاه مقدونی و یونانی رشادت و دلوری نشان داد.

(۱) اردشیر دوم - اردشیر سوم - اردشیر دوم - سورنا

(۲) اردشیر سوم - اردشیر سوم - اردشیر سوم - آریوبرزن

(۳) اردشیر دوم - اردشیر دوم - اردشیر دوم - سورنا

(۴) اردشیر سوم - اردشیر دوم - اردشیر سوم - آریوبرزن

۵۵- به چه دلیل آتنی ها، اهالی شهر میلئوس را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند؟

(۱) نگران عقب نشینی اسپارت در پشتیبانی از آتنی ها بودند.

(۲) ناوهای ایرانی جزایر دریای اژه را تصرف کرده بودند.

(۳) به دنبال جبران شکست در نبرد ماراتن برآمدند.

(۴) از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل دریای اژه ناخشنود بودند.

۵۶- به کدام دلیل پایه‌های حاکمیت سیاسی و نظامی سلوکیان بر ایران همواره سست و لرزان بود؟

- (۱) رقابت و درگیری طولانی مدت آن‌ها با جانشینان اسکندر در مصر موجب تضعیف آن‌ها گردید.
- (۲) شورش‌های مکرر خاندان‌های ایرانی از جمله اشکانیان موجب بی‌نظمی در ساختار نظامی آن‌ها شده بود.
- (۳) آن‌ها نتوانستند حس همزیستی و یگانگی خود با اقوام ایرانی را در قلمرو خود ایجاد کنند.
- (۴) کوچاندن یونانی‌ها به شهرهای تازه تأسیس سبب نارضایتی مردم شده بود.

۵۷- درجه قطعیت و صحت دو گزاره زیر به ترتیب در کدام گزینه نادرست و درست بیان شده است؟

- (الف) یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و روم در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد.
- (ب) فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران سردار شجاع ایرانی، سورنا بر عهده داشت.
- (۱) عموم مورخان با قطعیت آن را رد کرده‌اند. - صحت آن توسط مورخان تأیید شده است.
  - (۲) مشهور است که چنین اتفاقی روی نداده است. - با قطعیت صحت آن رد شده است.
  - (۳) عموم مورخان با قطعیت آن را تأیید کرده‌اند. - صحت آن توسط مورخان تأیید شده است.
  - (۴) مشهور است که چنین اتفاقی روی داده است. - با قطعیت صحت آن رد شده است.

۵۸- در رابطه با حکومت اشکانیان عبارات کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- (الف) نخستین پایتخت اشکانیان در طی ۴۷۰ سال حکومتشان، شهر صدروازه در حوالی دامغان کنونی بود.
- (ب) توسعه روابط با حکومت چین و تکمیل جاده ابریشم، رساندن حکومت اشکانیان به نهایت وسعت و تبدیل آن از یک حکومت محلی به پادشاهی قدرتمند از اقدامات مهرداد دوم پادشاه اشکانی است.
- (ج) اشکانیان اقوام و فرقه‌های دینی گوناگون و حتی یونانی‌تباران ایران را که در سرتاسر قلمرو آن‌ها پراکنده بودند، در کنار یکدیگر حفظ کردند.
- (د) پس از جنگ حران، اختلافات رومیان و اشکانیان بر سر تسلط بر ارمنستان و مرزهای سوریه ادامه یافت.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ج» و «د»

۵۹- کدام گزینه درباره وقایع زمان جنبش مزدک صحیح است؟

- (۱) هدف قباد از همراهی با جنبش مزدک، رفع فاصله طبقاتی و بهره‌مندی مردم از منافع اقتصادی و اجتماعی بود.
  - (۲) در اوایل دوران قباد، مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه عده‌ای از هوادارانش به قتل رسید.
  - (۳) علت روی گردانی قباد از جنبش مزدک، حفظ موقعیت خود به عنوان پادشاه بود.
  - (۴) در صورت پیروزی جنبش مزدک، وی قدرت سیاسی و اداره امور کشور را از شاه می‌گرفت و به طبقات پایین جامعه اهدا می‌کرد.
- ۶۰- «یک دانشجوی تاریخ پس از تحقیقات فراوان درباره رقابت و اختلافات ساسانیان و رومی‌ها، یافته‌های خود را به صورت زیر آورده است.» کدام یک از یافته‌های او در این باره نمی‌تواند درست باشد؟

- (۱) دو کشور بر سر تسلط بر برخی سرزمین‌های مرزی، به‌ویژه منطقه ارمنستان، با یکدیگر اختلاف و درگیری داشتند.
- (۲) یکی از اهداف اصلی رومیان در لشکرکشی‌های پی‌درپی به ایران، تسلط بر مسیرهای تجاری بود.
- (۳) در زمان خسرو پرویز، نبردهای بزرگی میان دو کشور رخ داد که در آغاز، ساسانیان پیروز شدند.
- (۴) در یکی از جنگ‌هایی که در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد، گردیانوس امپراتور روم به اسارت درآمد.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

منابع آب ایران

ویژگی‌های جمعیت ایران

صفحه‌های ۴۷ تا ۷۶

۶۱- کدام مورد، با مشخصات و ویژگی‌های رودهای ایران مغایرت دارد؟

- (۱) رودهایی که در آب و هوای معتدل خزری با اعتدال دمایی، جریان دارند، غالباً دائمی هستند.
- (۲) رودهایی که در آب و هوای گرم و خشک جریان دارند، عموماً به دو شکل طغیانی یا اتفاقی هستند.
- (۳) آبدهی رودها هم‌زمان با شروع دوره بارش، یعنی اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار به تدریج افزایش می‌یابد.
- (۴) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هرچه از سمت شرق به غرب حرکت کنیم، میزان آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

۶۲- یکی از کانون‌های آبگیر در جنوب کشورمان، ذخیره برف خود را در ماه‌های سرد سال تا ابتدای ماه‌های گرم نگه می‌دارد، اما میزان بارش آن کم‌تر از

۱۵۰ میلی‌متر می‌باشد، این کانون کدام یک از کانون‌های آبگیر است؟

- (۱) کانون دائمی - نزدیک شش ماه از سال ذخیره برف خود را نگه می‌دارد.
- (۲) کانون فصلی - میزان بارش آن کم است؛ ولی شش ماه از سال ذخیره برف خود را حفظ می‌کند.
- (۳) کانون اتفاقی - در یکی از استان‌های جنوبی کشور که دارای آب و هوای خشک است قرار دارد.
- (۴) کانون فصلی - صرفاً از ماه‌های سرد تا گرم، بدون توجه به میزان بارش آن برقرار است.

۶۳- کدام گزینه به ترتیب از دلایل اهمیت «دریای عمان، خلیج فارس و دریای خزر» است؟

- (۱) بهره‌برداری از منابع نفت و گاز - صید و پرورش مروارید - وجود انواع ماهیان خاویاری
- (۲) ایجاد مشاغل گوناگون از جمله صیادی - دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان - ویژگی‌های خاص محیط زیست
- (۳) دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان - تجارت دریایی - گردشگری
- (۴) حمل و نقل کالا و مسافر از طریق راه‌های دریایی - وجود منابع عظیم نفت و گاز - پرورش ماهی و میگو

۶۴- کدام عبارت‌ها در مورد دریاچه‌های ایران صحیح آمده است؟

الف) دریاچه‌های زیربیار در استان کردستان و مهارلو در استان فارس، جزء دریاچه‌های دائمی هستند.

ب) دریاچه پریشان از نظر زمانی، فصلی است.

ج) بزرگ‌ترین دریاچه دائمی داخلی ایران هامون است.

د) اغلب دریاچه‌های دائمی ایران در نیمه غربی کشور قرار دارند.

- (۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «د» (۳) «الف»، «د» (۴) «ب»، «ج»

۶۵- در متن زیر، در رابطه با دریاچه ارومیه چند غلط علمی وجود دارد؟

«دریاچه ارومیه اولین دریاچه آب شور جهان و یکی از مهم‌ترین زیست‌بوم‌های آبی در ایران است. این دریاچه که به نام‌های دیگری چون چیچست و دیلم شناخته می‌شود، به دلیل برخورداری از ارزش‌های طبیعی و اکولوژیک، به عنوان پارک ملی و ذخیره‌گاه زیست‌کره یونسکو معرفی شده است. متأسفانه روند نزولی افت سطح تراز دریاچه ارومیه قبل از سال ۱۳۷۴ آغاز شده و در طی ۲۰ سال سطح آب دریاچه بیش از ۸ متر افت کرده است. با توجه به عمق زیاد دریاچه، این میزان افت تراز منجر به خشکی درصد قابل ملاحظه‌ای از سطح دریاچه گردیده است. از مهم‌ترین دلایل کاهش آب و خشکی دریاچه ارومیه می‌توان احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه و توسعه سطح زیر کشت و بهره‌برداری مفرط از آب را نام برد.»

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۶۶- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

نهایی

الف) کدام گزینه از عوامل انسانی تأثیرگذار بر پراکندگی جمعیت در ایران نیست؟

ب) عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت در دهه‌های اخیر کدام است؟

- (۱) پیشینه تاریخی - انسان
(۲) حمل و نقل - آب و هوا و خاک
(۳) پراکندگی معادن - آب و هوا و خاک
(۴) پراکندگی منابع نفت و گاز - انسان

۶۷- کشوری با جمعیت کل ۸۰ میلیون نفر، شامل اطلاعات زیر است:

- میزان تولد سالانه: ۲/۵ میلیون نفر
  - میزان مرگ و میر سالانه: ۸۰۰ هزار نفر
  - مهاجران وارد شده به کشور: ۱۰۰ هزار نفر
  - مهاجران خارج شده از کشور: ۳۰۰ هزار نفر
- با توجه به این اطلاعات:

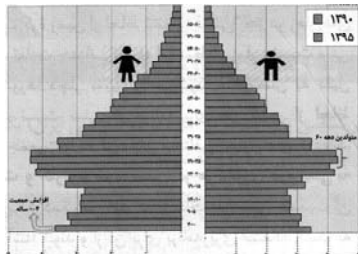
الف) رشد طبیعی جمعیت این کشور چند درصد است؟

ب) رشد مطلق جمعیت (با در نظر گرفتن مهاجرت) چند درصد خواهد بود؟

- (۱) حدوداً ۲/۵ درصد - حدوداً ۱/۵ درصد
(۲) حدوداً ۲ درصد - حدوداً ۲ درصد
(۳) حدوداً ۳ درصد - حدوداً ۱/۵ درصد
(۴) حدوداً ۱/۵ درصد - حدوداً ۲ درصد

۶۸- نمودار زیر، هرم سنی ایران در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ را نشان می‌دهد. با توجه به این نمودار، برنامه‌ریزان برای آینده باید به چه چیزی توجه بیشتری

داشته باشند؟

- (۱) جلوگیری از زاد و ولد
(۲) ایجاد فرصت‌های شغلی
(۳) بهبود وضعیت بهداشت
(۴) بهبود وضعیت سالمندان

۶۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد ساختمان جمعیت صحیح آمده است؟

- ساختمان جمعیت، وضعیت سنی و جنسیتی جمعیت را نشان می‌دهد.
- متخصصان در برنامه‌ریزی هر کشور، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی می‌کنند.
- جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص، تفاوت بسیاری دارد.
- در طول زمان، نسبت سنی جمعیت در کشورهای مختلف دچار تغییراتی می‌شود.
- ساختمان جمعیت به نوعی ویژگی‌های کمی و کیفی جمعیت را بازگو می‌کند.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷۰- کدام گزینه در رابطه با پدیده مهاجرت نادرست است؟

- (۱) مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی هر جامعه‌ای، پیری و کهنسالی جمعیت آن است.
(۲) سیاست کنترل مولید در سال‌های ۷۵-۱۳۶۵، سبب کاهش فرزندآوری در خانواده‌ها شد و ادامه این روند، به کاهش شدید جمعیت در دهه‌های بعد انجامید.
(۳) مهاجرت به هر شکلی که انجام گیرد، برای کشور مهاجرفرست و مهاجرپذیر تغییرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیط زیستی را در پی دارد.
(۴) مطالعه مهاجرت در تغییرات جمعیت بسیار مهم است؛ زیرا مهاجرت بر زبان و فرهنگ تأثیر می‌گذارد.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

احکام قضا یا

صفحه‌های ۶۲ تا ۷۱

منطق

۷۱- با تغییر کمیت قضیه و ثابت نگه داشتن کیفیت آن، می‌توان به ... آن قضیه دست یافت و زمانی در رابطه میان این دو قضیه دچار مغالطه می‌شویم که ...

- (۱) متداخل - با وجود یافتن مثال نقض در حکمی کلی، همچنان بر کلی بودن آن اصرار کنیم
(۲) متناقض - با وجود پیداشدن استثنایی در یک حکم کلی، همچنان بر عمومیت آن حکم پافشاری کنیم
(۳) متناقض - بپذیریم تنها در صورتی که قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی صادق خواهد بود
(۴) متداخل - بپذیریم که از صدق قضیه کلی می‌توانیم به صدق قضیه جزئی آن برسیم و نه برعکس
- ۷۲- اگر عبارت «همه صحبت‌های معلم درست است» قضیه‌ای کاذب باشد و قضیه متقابل آن یک قضیه سالبه کلیه باشد، به ترتیب ارزش و نوع رابطه میان این دو قضیه در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) صادق - رابطه تناقض
(۲) کاذب - رابطه تضاد
(۳) نامشخص - رابطه تداخل
(۴) نامشخص - رابطه تضاد
- ۷۳- به ترتیب کدام گزینه می‌تواند مقدمه دیگر یک رابطه تضاد باشد و از صدق قضیه «هیچ دانشجویی از دانشگاه آزاد برنده جایزه مذکور نیست»، صدق کدام قضیه را می‌توان به‌طور قطع نتیجه گرفت؟

- (۱) همه کتاب‌های این کتابخانه بیست جلد هستند. - بعضی دانشجویان دانشگاه آزاد برنده جایزه مذکور نیستند.
(۲) بعضی از دانش‌آموزان سطح ریاضی خوبی ندارند. - بعضی دانشجویان دانشگاه آزاد برنده جایزه مذکور هستند.
(۳) هیچ کشوری بدون دولت نیست. - بعضی دانشجویان دانشگاه آزاد برنده جایزه مذکور نیستند.
(۴) همه مدارس ایران تعطیل هستند. - بعضی دانشجویان دانشگاه آزاد برنده جایزه مذکور هستند.
- ۷۴- هرگاه گفته شود: «هیچ نادانی قابل احترام نیست و هر نادانی قابل احترام است» و هرگاه گفته شود: «بعضی ایرانیان مسیحی هستند و بعضی مسیحیان ایرانی‌اند» به ترتیب کدام گزینه درباره رابطه میان این قضایا درست است؟

- (۱) تناقض - تضاد (۲) تضاد - تداخل (۳) تناقض - عکس مستوی (۴) تضاد - عکس مستوی
- ۷۵- متضاد نقیض عکس قضیه «هر الف غیر ب است»، کدام قضیه می‌باشد؟

- (۱) هر غیر ب الف است. (۲) هر الف غیر ب است. (۳) هیچ الف ب نیست. (۴) بعضی ب الف است.

۷۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) لازم‌الصدق نبودن عکس مستوی یعنی، قانون کلی برای لزوم صدق یا کذب همیشگی عکس یک قضیه وجود ندارد.
(۲) لازم‌الصدق نبودن عکس یعنی، قضیه عکس در برخی مثال‌ها صادق و در برخی مثال‌ها کاذب است.
(۳) در صورت لازم‌الصدق نبودن عکس یک قضیه تنها راه پی‌بردن به صدق یا کذب آن، بررسی محتوای قضیه است.
(۴) یکی از قضایایی که عکس لازم‌الصدق ندارد، سالبه کلیه است.

۷۷- عکس مستوی قضیه‌ای «هیچ انسانی غیرناطق نیست» می‌باشد، متناقض اصل قضیه کدام است؟

- (۱) بعضی غیرناطق‌ها انسان هستند. (۲) بعضی غیرناطق‌ها انسان نیستند.
(۳) هر انسانی غیرناطق است. (۴) بعضی انسان‌ها غیرناطق هستند.

۷۸- در عبارت زیر، چه مغالطه‌ای رخ داده است؟

«سیما از برادر بزرگ‌تر خود شنیده بود که هر مربایی شیرین است. او دیروز وقتی که قند می‌خواست گفت مربا می‌خواهم، زیرا فکر می‌کرد بنابر گفته برادرش هر چیز شیرینی، مربا است.»

- (۱) تعمیم شتاب‌زده (۲) ایهام انعکاس (۳) استثنای قابل چشم‌پوشی (۴) تمثیل ناروا
- ۷۹- در استدلال «هر دانشجوی جامعه‌شناسی، فلسفه می‌داند. پس هر کسی که فلسفه می‌داند، دانشجوی جامعه‌شناسی است»، چه نوع مغالطه‌ای به کار رفته است؟

- (۱) تمثیل ناروا (۲) استثنای قابل چشم‌پوشی (۳) ایهام انعکاس (۴) تعمیم شتاب‌زده

۸۰- در کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس وجود دارد؟

- (۱) بعضی شاعران معلم هستند ← بعضی معلمان شاعر هستند.
(۲) هر انسانی دارای شش است ← بعضی دارای شش‌ها انسان هستند.
(۳) بعضی از نویسندگان ورزشکار نیستند ← بعضی از ورزشکاران نویسنده نیستند.
(۴) هیچ مسلمانی کافر نیست ← هیچ کافری مسلمان نیست.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

رکود، بیکاری و فقر
تورم و کاهش قدرت خرید
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۴

۸۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع از بیکاری اشاره دارد؟

- کشاورزان و شالی کاران شمال از ابتدای سال و در فصل بهار شروع به کاشت محصول می‌کنند و در پایان فصل تابستان محصول خود را برداشت می‌کنند. این افراد به دلیل ماهیت محصول برنج در شش ماه دوم سال نمی‌توانند کار کنند و بیکار هستند.

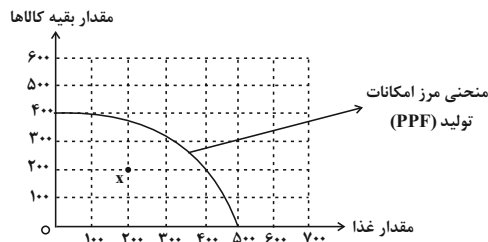
- امروزه با الکترونیکی شدن سیستم بانکداری در دنیا، سیستم بانکی کشور آلمان به دنبال نیروی متخصص آشنا به برنامه‌نویسی است و بسیاری از کارمندان ساده بانکی این کشور شغلی پیدا نمی‌کنند.

- یک کارخانه به دلیل کاهش تولید خود و وضعیت رکود در کشور، بخشی از کارگران خط تولید را بیکار کرده است.

(۱) فصلی - ساختاری - دوره‌ای (۲) اصطکاکی - دوره‌ای - ساختاری

(۳) فصلی - اصطکاکی - دوره‌ای (۴) اصطکاکی - دوره‌ای - فصلی

۸۲- کدام مورد در رابطه با نقطه مشخص شده در نمودار درست است؟

(۱) وجود منابع بیکار در جامعه سبب شده است که کشور در خارج از مرز امکانات تولید بتواند به کار تولید بپردازد.

(۲) تولید در خارج از مرز امکانات، هنگامی اتفاق می‌افتد که فرآیند تولید به صورت بهینه نباشد و باید یک مدیریت بهینه جایگزین ساختار فعلی شود.

(۳) تولید در زیر مرز امکانات، به دلیل وجود منابع فعال در اقتصاد رخ داده است، به طوری که می‌توان با استفاده از آن منابع کالا و خدمات زیادی را تولید کرد.

(۴) به دلیل وجود نقطه در این بخش از نمودار، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

۸۳- هر یک از افراد زیر در کدام دسته قرار می‌گیرد؟

- دانش‌آموزی که بالای ۱۵ سال سن دارد ولی کار نمی‌کند و در حال آماده شدن برای شرکت در کنکور است.

- دانشجویی که در کنار تحصیل در جست‌وجوی شغل پاره‌وقت است.

- خانم خانه‌داری که با فروش ترشی در منزل کسب درآمد می‌کند.

(۱) جمعیت غیرفعال - جمعیت بیکار - جمعیت شاغل

(۲) جمعیت فعال - جمعیت شاغل - جمعیت غیرفعال

(۳) جمعیت فعال - جمعیت بیکار - جمعیت غیرفعال

(۴) جمعیت غیرفعال - جمعیت غیرفعال - جمعیت شاغل

۸۴- با توجه به جدول، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

نهایی

کل جمعیت	افراد زیر ۱۵ سال	افراد شاغل	افراد بیکار
۸۵ میلیون نفر	۲۰ میلیون نفر	۳۰ میلیون نفر	۱۰ میلیون نفر

الف) تعداد افرادی که در سن کار قرار دارند، چند نفر است؟

ب) جمعیت غیرفعال چند نفر هستند؟

ج) نرخ بیکاری در این کشور چقدر است؟

(۱) الف) ۶۵ میلیون نفر ب) ۲۵ میلیون نفر ج) ۲۵ درصد

(۲) الف) ۴۵ میلیون نفر ب) ۳۰ میلیون نفر ج) ۳۵ درصد

(۳) الف) ۶۵ میلیون نفر ب) ۲۰ میلیون نفر ج) ۳۵ درصد

(۴) الف) ۸۵ میلیون نفر ب) ۴۰ میلیون نفر ج) ۲۵ درصد

۸۵- کدام گزینه در مورد بیکاری و پیامدهای آن نادرست است؟

(۱) یکی از پیامدهای بیکاری، کاهش میزان بودجه دولت است.

(۲) مطابق با معیار بانک جهانی افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند.

(۳) معیار فقر مطلق می‌تواند در نواحی مختلف متفاوت باشد.

(۴) کشورهای با درآمد بالا نیز دست به گریبان نابرابری‌های اقتصادی هستند.

۸۶- کدام گزینه ترتیب مراحل شکل‌گیری پول را به درستی نشان می‌دهد؟

نهایی

(۱) تهاتر ← مسکوکات ← بیت‌کوین ← پول تحریری

(۲) پایاپای ← نقره و طلا ← بیت‌کوین ← اسکناس

(۳) تهاتر ← مسکوکات ← رسید کاغذی ← پول تحریری

(۴) پایاپای ← پول فلزی ← پول ثبتي ← اسکناس

۸۷- در یک جامعه فرضی ارزش پولی چک پول‌ها ۴۸۰ واحد و ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و حساب‌های پس‌انداز بلندمدت ۱۲۰۰ واحد و ارزش

پولی مجموع مسکوکات در دست مردم $\frac{2}{3}$ موجودی اسکناس‌ها است. اگر ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها ۱۵۰۰ واحد، ارزش پولی سپرده‌های دیداری

مردم ۱۲۰ واحد و حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت ۱۶۳۰ واحد باشند؛

الف) میزان شبه پول در این جامعه چقدر است؟

ب) ارزش پولی حساب‌های پس‌انداز بلندمدت چه میزان است؟

ج) میزان نقدینگی این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۲۷۱۰ ب) ۱۰۸۰ ج) ۵۸۱۰

(۲) الف) ۲۸۳۰ ب) ۱۳۲۰ ج) ۵۸۱۰

(۳) الف) ۲۷۱۰ ب) ۱۳۲۰ ج) ۵۹۳۰

(۴) الف) ۲۸۳۰ ب) ۱۰۸۰ ج) ۵۹۳۰

۸۸- کدام مورد در رابطه با وظایف پول درست است؟

(۱) آسان سازی مبادله به وسیله پول به ویژگی پول به عنوان وسیله سنجش ارزش اشاره دارد.

(۲) خرید اقساطی و رد بدل کردن حواله های بانکی نشان دهنده این است که پول وسیله پرداخت در مبادلات است.

(۳) برخی هزینه های غیرقابل پیش بینی هست که در موقعیت های خاص پیش می آید، یعنی پول وسیله ای برای پرداخت های آینده است.

(۴) وجود واحد ارزش خاص پول در کشورهای مختلف، بیانگر وظیفه پول برای سنجش ارزش است.

۸۹- در جدول زیر، قیمت های مربوط به سه کالای مختلف در یک سال معین ارائه شده است. در صورتی که نرخ تورم در این دو سال یکسان باشد، قیمت

کالای B در انتهای سال و کالای C در ابتدای سال به ترتیب چند ریال است؟

قیمت کالا	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A	۱۵۳ / ۶۰۰	۱۹۲ / ۰۰۰
B	۷۴۰ / ۰۰۰	؟
C	؟	۷۲۶ / ۲۵۰

(۱) ۵۸۱,۰۰۰ - ۹۷۵,۰۰۰

(۲) ۶۲۵,۰۰۰ - ۹۷۵,۰۰۰

(۳) ۵۸۱,۰۰۰ - ۹۲۵,۰۰۰

(۴) ۶۲۵,۰۰۰ - ۹۲۵,۰۰۰

۹۰- در هر یک از موارد زیر دولت کدام سیاست پولی را اجرا می کند؟

نهایی

الف) مازاد تقاضا موجب افزایش قیمت کالا شده است.

ب) کارگران کارخانه ها به دلیل کاهش تولید بیکار شده اند.

ج) درآمدهای نفتی باعث رشد درآمدهای اقتصادی شده است.

(۲) انقباضی - انقباضی - انبساطی

(۱) انقباضی - انبساطی - انبساطی

(۴) انبساطی - انبساطی - انقباضی

(۳) انقباضی - انبساطی - انقباضی

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.

د فتر چه سؤال ؟

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

مراکان

فارسی (۱)	مریم پیروی - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - احمد فهیمی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - یاسین ساعدی - فردین سماقی - مرتضی محسنی کبیر - میثم هاشمی
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح اللهی	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	—	محمدصدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

۱۰ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی

درس ۱۰ و ۱۱

صفحه‌های ۷۴ تا ۹۳

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- در کدام گزینه معانی نوشته‌شده هر دو واژه درست می‌باشد؟

(۱) (جسارت: دلیری) - (خصم: دشمن) (۲) (آرمان: عقیده) - (تجلی: روشن)

(۳) (أسرا: گرفتار) - (زیر: فوق) (۴) (مگسل: جداشدن) - (وقاحت: بی‌حیا)

۱۰۲- از میان لغات زیر، معنای چند واژه، نادرست نوشته شده است؟

«زُعب: دلهره»، «معرکه: میدان جنگ»، «جنود: سرباز»، «نسیان: انس گرفتن»، «نفوس: جمع نفس، جان‌ها»، «خور: زمین

پست»، «غنا: موسیقی و آواز»

(۱) سه (۲) یک

(۳) چهار (۴) دو

۱۰۳- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) غلغله و ازدحام برای اهدای خون، برق اضطراری

(۲) صدای زوزه، اسرای سالخرده

(۳) انفجار مهیب، شکستن شیشه با قنداغ تفنگ

(۴) آستر لباس‌های ضخیم، فظله گوسفندان

۱۰۴- در کدام کلام گزینه «نوع جملات» نادرست مشخص شده است؟

(۱) طلبه جوانی با یک بلندگوی دستی، همچون وجدان جمع، فضای نفوس را با یاد خدا معطر می‌کند و دایم از بچه‌ها صلوات

می‌گیرد (دو جمله ساده)

(۲) هنوز فضا از نم باران آکنده است اما آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. (یک جمله مرکب)

(۳) این‌ها که یکدیگر را در آغوش گرفته‌اند دریادلان صف‌شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می‌لرزاند. (یک جمله مرکب)

(۴) اینجا سوله‌ای است که گردان عبدالله آخرین لحظات قبل از شروع عملیات را در آن می‌گذرانند (یک جمله مرکب)

۱۰۵- در کدام گزینه، گزاره بر نهاد مقدم شده است؟

(۱) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت

(۲) گل صبر می‌پرورد دامن من

(۳) کنون رود خلق است دریای جوشان

(۴) به خون گر کشی خاک من دشمن من

۱۰۶- در کدام گزینه، آرایه «مجاز» می‌یابید؟

(۱) بامداد در خانقاه، تخت بنهادند. مردم می‌آمدند و می‌نشستند.

(۲) معرف برپای خاست و گفت خدایش بیامرزاد که هر کسی آنجا که هست.

(۳) شیخ یک بار به طوس رسید، مردمان از شیخ استدعای مجلس کردند، اجابت کرد.

(۴) هر چه ما خواستیم گفت و همه پیغمبران بگفته‌اند، او بگفت.

۱۰۷- شاعر در بیت «به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» از آرایه‌های ادبی کدام گزینه تماماً

بهره جسته است؟

(۲) کنایه، تشبیه، استعاره، واج‌آرایی

(۱) جناس، ایهام، استعاره، حسن تعلیل

(۴) جناس، ایهام، حسن تعلیل، واج‌آرایی

(۳) مجاز، استعاره، کنایه، مراعات نظیر

۱۰۸- کدام گزینه، به مفهوم «الا بذكر الله تطمئن القلوب» اشاره دارد؟

- (۱) به راستی چقدر شگفت‌آور است که انسان در متن عظیم‌ترین تحولات تاریخ جهان و در میان سردمداران این تحول زندگی کند و از غفلت هرگز درنیابد که در کجا و در چه زمانی زیست می‌کند.
- (۲) این‌ها که یکدیگر را در آغوش گرفته‌اند و اشک می‌ریزند، دریادلان صف‌شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می‌لرزاند و در برابر قوه الهی آنان، هیچ قدرتی یارای ایستایی ندارد.
- (۳) از همان نخستین ساعات فتح، هواپیماهای دشمن در پی تلافی شکست برمی‌آیند؛ حال آن‌که در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.
- (۴) در اینجا و در این ساعات، همه چیزهای معمولی حقیقتی دیگر می‌یابند. تو گویی اشیا، گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند، اما تو تا به حال در نمی‌یافته‌ای.

۱۰۹- در کدام بیت، مفهومی مقابل بیت «مپندار این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من» مشاهده می‌شود؟

- (۱) بگشای تربتم را بعد از وفات و بنگر
کز آتش درونم دود از کفن برآید
- (۲) جان هر زنده‌دلی زنده به جانی دگر است
سخن اهل حقیقت ز زبانی دگر است
- (۳) مرا سازد سخن گر زنده جاوید جا دارد
که من از خامه جان‌بخش، ایجاد سخن کردم
- (۴) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟
بگفت آنکه که باشم خفته در خاک

۱۱۰- مفهوم بیت «جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) می‌نوشی و شادباشی
(۲) دشمن‌ستیزی
- (۳) باور به توحید و یکتاپرستی
(۴) بیدادگری

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه (فرجام کار)
قدم در راه (آهنگ سفر)
درس ۸ و ۹
صفحه ۷۹ تا ۱۰۴

۱۱۱- برای ثابت قدم ماندن در مسیر قرب الهی بعد از «عهد بستن با خدا» نوبت چیست و بی توجهی به آن چه بازتابی دارد؟

(۱) محاسبه و ارزیابی - نشناختن میزان موفقیت یا عدم موفقیت

(۲) محاسبه و ارزیابی - آسیب دیدن عهد

(۳) مراقبت - آسیب دیدن عهد

(۴) مراقبت - نشناختن میزان موفقیت یا عدم موفقیت

۱۱۲- چرا ما رسول خدا را اسوه کامل خود قرار می دهیم و حدیث «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها

می شود.» مربوط به کدام یک از اقدامات در مسیر قرب الهی است؟

(۱) زیرا او فردی معصوم بوده و پشتیبانی کامل برای مومنان است. - محاسبه و ارزیابی

(۲) چون می دانیم هر کاری که انجام داده مطابق دستور خداوند بوده است. - مراقبت

(۳) زیرا او فردی معصوم بوده و پشتیبانی کامل برای مومنان است. - مراقبت

(۴) چون می دانیم هر کاری که انجام داده مطابق دستور خداوند بوده است. - محاسبه و ارزیابی

۱۱۳- بنا بر فرموده رسول خدا (ص) همنشینی که از انسان جدا نمی شود و با او دفن می گردد، کدام مورد است و پیامد نیک بودن آن چیست؟

(۱) کردار - مایه انس انسان (۲) کردار - مایه دستیابی به لذت های اخروی

(۳) روح - مایه انس انسان (۴) روح - مایه دستیابی به لذت های اخروی

۱۱۴- «رسیدن آسان به هدف» معلول کدام یک از راه های گام گذاشتن در مسیر بندگی و اطاعت از خداوند است؟

(۱) تصمیم و عزم برای حرکت (۲) عهد بستن با خداوند

(۳) مراقبت از اعمال (۴) محاسبه و ارزیابی

۱۱۵- با امعان نظر به آیات قرآن کریم، نتیجه راستی صادقان در رستاخیز چگونه بیان شده و کدام ویژگی متقین در آیات سوره آل عمران، یادآور

شده است؟

(۱) تکریم در باغ های بهشت - ادای شهادت به درستی

(۲) تکریم در باغ های بهشت - اهل انفاق در زمان توانگری و تنگدستی

(۳) تملک باغ هایی از بهشت - اهل انفاق در زمان توانگری و تنگدستی

(۴) تملک باغ هایی از بهشت - ادای شهادت به درستی

۱۱۶- از دیدگاه حضرت علی (ع) کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد، چگونه انسانی است و عمل به این توصیه علوی چه

نتیجه‌ای برای ما دارد؟

(۱) زیرک‌ترین انسان - آسیب ندیدن عهد و پیمان الهی (۲) زیرک‌ترین انسان - شناخت عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

(۳) باهوش‌ترین مؤمنان - شناخت عوامل موفقیت یا عدم موفقیت (۴) باهوش‌ترین مؤمنان - آسیب ندیدن عهد و پیمان الهی

۱۱۷- ویژگی نعمت‌های بهشتی کدام است و رعایت امانت‌ها و عهد چه بازتابی دارد؟

(۱) تازه و شاداب و با طراوت و تازگی - گرمی داشته‌شدن در باغ‌های بهشتی

(۲) تازه و شاداب و با طراوت و تازگی - رسیدن به مقام همنشینی با اولیاء

(۳) دائمی و بدون خستگی و ملالت و سستی - رسیدن به مقام همنشینی با اولیاء

(۴) دائمی و بدون خستگی و ملالت و سستی - گرمی داشته‌شدن در باغ‌های بهشتی

۱۱۸- جواب هر کدام از بخش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) کدام عامل رضایت خداوند از ما را در پی دارد؟

ب) آیه «وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ» به کدام یک از مسیرهای قرب الهی مربوط است؟

پ) مهم‌ترین علت ضرورت وجود اسوه‌هایی که راه قرب الهی را با موفقیت گذرانده‌اند، چیست؟

(۱) اینکه در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم. - عهد بستن با خدا - به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است و می‌توانیم از تجربه‌های آن‌ها استفاده کنیم.

(۲) انجام واجبات در بهترین زمان - تصمیم و عزم برای حرکت - اینکه می‌توان از آن‌ها کمک گرفت و با دنباله‌روی از آن‌ها سریع‌تر به هدف رسید.

(۳) اینکه در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم. - تصمیم و عزم برای حرکت - اینکه می‌توان از آن‌ها کمک گرفت و با دنباله‌روی از آن‌ها سریع‌تر به هدف رسید.

(۴) انجام واجبات در بهترین زمان - عهد بستن با خدا - به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است و می‌توانیم از تجربه‌های آن‌ها استفاده کنیم.

۱۱۹- کدام نوع از رابطه میان پاداش و کیفر از انواع دیگر کامل‌تر و عمیق‌تر است و این مورد که «اگر کسی روزانه ورزش کند، به سلامت و

تندرستی خود کمک کرده است.» مربوط به کدام یک از انواع رابطه میان عمل و پاداش و کیفر است؟

(۱) قراردادی - تجسم عمل (۲) تجسم عمل - قراردادی

(۳) قراردادی - طبیعی (۴) تجسم عمل - طبیعی

۱۲۰- به ترتیب بهشت چند در دارد و فرشتگان پس از ورود بهشتیان به بهشت و سلام کردن به آن‌ها چه می‌گویند؟

(۱) هشت - خدای را سپاس گویند که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به شما عطا کرد.

(۲) هشت - خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.

(۳) هفت - خدای را سپاس گویند که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به شما عطا کرد.

(۴) هفت - خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The Value of Knowledge
(Get Ready, ..., See Also)

درس ۳

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۶

121- We were having a party and ... when we received the bad news.

1) enjoying ourselves	2) enjoy ourselves
3) enjoyed us	4) enjoying us

122- They ... him to attend the meeting, but they didn't call ... at all.

1) invited-himself	2) were going to invite-him
3) will invite-himself	4) were inviting-him

123- While one of my friends ... me how to use a computer, the lights suddenly went out.

1) were showing	2) will show
3) shows	4) was showing

124- On days when I don't get enough sleep, I often feel ... and tired.

1) successful	2) famous
3) energetic	4) weak

125- Many students choose to ... summer school to get ahead in their studies.

1) build	2) invent
3) attend	4) solve

126- To the best of my ..., she never failed an exam when she was a student.

1) knowledge	2) value
3) interest	4) gain

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Babies sleep almost 20 hours a day. When kids are two years old, they usually sleep about 14 or 15 hours. When they are around ten, they need about 11 hours of sleep. By the time they are about 15, they generally need about 9 or 10 hours of sleep. Kids' brains get tired faster than grown-ups' brains because they are very active, so they need more rest.

Grown-ups need less sleep than kids—about 8 hours. As people get older, their body clocks change. Body clocks help us know when it's time to sleep and when to wake up. Older people, especially those around 60 or older, might feel sleepy earlier in the evening and wake up earlier in the morning. They may not sleep as well as they did when they were younger. They might wake up more often during the night and can be easily awakened by noises.

127- Why do kids need more sleep than grown-ups?

1) They are growing rapidly.	2) They are more active.
3) They have more problems.	4) They eat more food.

128- Which of the following is **true** according to the passage?

- 1) Kids wake up more than grown-ups during the night.
- 2) Body clocks do not change with age.
- 3) Kids normally need less sleep as they grow older.
- 4) Young people need more sleep than babies.

129- Which group needs the most sleep according to the passage?

1) babies	2) kids
3) grown-ups	4) old people

130- The underlined word "their" in paragraph 2 refers to ... .

1) children	2) grown-ups
3) people	4) clocks

هوش و استعداد معلّمی

۴۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر به پنج پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. قسمتی از متن حذف شده است که باید در گزینه‌ها آن را بیابید.

امکان تأویل در مرجع ضمیر، از نمونه‌های ابهام در زبان و ابهام در شعر است و حافظ نیز از این موضوع آگاهی داشته‌است. شاهد مثال، بیت «پیر ما گفت خطا در قلم صنع نرفت / آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد» است که ضمیر «ش» در انتهای آن را اگر به «صانع» نسبت دهیم، به بی‌نقص بودن آفرینش می‌رسیم و اگر به «پیر»، به خواست پیر در ندیدن خطاها. ...

پیش از دادن پاسخ به این پرسش، در قدم نخست باید آن را صریح‌تر کنیم: حافظ در زمانی پرآشوبی زیسته و ابیات مختلف او که در زمان‌های متفاوتی سروده شده‌است، لزوماً در یک بحث کلی، یک جهت‌گیری ثابت و اندیشه‌ی کلی ندارند. اما آنچه این بیت و ابیات نظیر آن را خاص می‌کند، وجود همزمان دو مفهوم متضاد در یک بیت است، نه در ابیات جداگانه.

به زعم من، پاسخ به این پرسش تنها به این شرط ممکن است که بدانیم آنچه برای حافظ اهمیت داشته است، در درجه‌ی نخست، زیبایی خود شعر بوده است و نه تعلیمات؛ در نقطه‌ی مقابل افرادی نظیر ناصر خسرو در قصایدش، یا مولانا در مثنوی معنوی. در درجه‌ی دوم، باید بدانیم آنچه حافظ در شعر ساخته است، مخاطبان گسترده‌تری را به خود جذب می‌کند، چرا که هر کس هر آنچه را در دل دارد، در اشعار او می‌یابد، همچون آینه‌ای که شخص در برابر باطن خود گذاشته باشد. شاید به همین سبب باشد که حافظ را «لسان غیب» می‌خوانیم و با دیوان او فال می‌گیریم، و نه مثلاً با غزلیات سعدی. البته نمی‌توانیم از تأثیر روح امیدوار شعر حافظ در این اقبال عمومی غافل شویم.

۲۷۱- هم‌معنای کدام واژه در متن بالا نیست؟

(۴) انکار

(۳) پذیرش

(۲) گمان

(۱) برداشت

۲۷۲- ابهام در مرجع ضمیر را در کدام گزینه می‌توان یافت؟

(۱) آقای امینی یک هفته از رئیسش مرخصی گرفت تا استراحت کند.

(۲) خانم اصغری به همراه کیان و مادرش به مسافرت رفتند.

(۳) آقای اکبری چمدانش را بست و درون صندوق گذاشت.

(۴) خانم امیری برای آن‌که به پروازش برسد، عجله‌ی زیادی داشت.

۲۷۳- کدام گزینه ممکن است پرسشی باشد که از انتهای بند نخست متن حذف شده است؟

(۱) آیا ابیات دیگری از حافظ هست که در آن‌ها، ابهام در مرجع ضمیر وجود داشته باشد؟

(۲) وجود همزمان دو مفهوم متضاد در اشعار یک شخص، چگونه توجیه می‌شود؟

(۳) آیا ممکن است وجود ابهامی در این اندازه در شعر حافظ، نه برنامه‌ریزی شده، که از سر اتفاق باشد؟

(۴) آیا ابهام در مرجع ضمیر، لزوماً موجب آرایه‌ی ابهام و زیبایی شعر می‌شود؟

۲۷۴- کدام گزینه از متن برداشت می‌شود؟

(۱) مهمترین عقیده‌های حافظ درباره‌ی زندگی، در ابیات او نهان است و هرگز نمی‌توان به حقیقت آن‌ها پی بُرد.

(۲) در قصاید ناصر خسرو، کاربرد صنایع ادبی بر بیان مفاهیم تعلیمی مقدّم است.

(۳) اقبال عمومی به ابیات یک شاعر، بیش از آن که به وحدت ایدئولوژیک آن‌ها مربوط باشد، به زیبایی خود ابیات مربوط است.

(۴) در دیوان اشعار مولانا، کمتر بیتی می‌توان یافت که جنبه‌ی تعلیمی آن از جنبه‌ی ادبی آن کمتر باشد.

۲۷۵- کدام ابیات زیر از حافظ، در مفهومی کلی، با هم تضاد معنایی دارند؟

(الف) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروّت با دشمنان مدارا

(ب) چرخ بر هم زخم ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک

(ج) به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد / گلیم بخت کسی را که بافتند سیاه

(د) بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت / کنار آب رکن آباد و گلگشت مصلّا را

(۴) ب، د

(۳) ب، ج

(۲) الف، د

(۱) الف، ج

۲۷۶- «تامارین ابلق»، نام نوعی از میمون‌هاست که تنها بر بالای درختان شهری با نام «مانائوس» در برزیل زندگی می‌کنند. این شهر به دلیل نزدیکی به جنگل‌های آمازون، از خطرناک‌ترین شهرهای جهان برای زندگی انسان به شمار می‌آید: گونه‌های متفاوتی از میمون‌ها، خزندگان و پرندگان در این منطقه در کنار انسان زندگی می‌کنند که البته این هم‌زیستی گاه برای هر دو بسیار خطرناک است. برای مثال، مهمترین موضوعی که فعالان محیط زیست را در این شهر نگران می‌کند، جمعیت اندک و رو به کاهش تامارین‌هاست که با قطع درختان و جاده‌کشی‌های پیاپی، محل زندگی خود را هر روز کوچک‌تر می‌بینند تا جایی که بعضاً راه‌های ارتباطی بین دسته‌هایی از آن‌ها به طور کامل قطع می‌شود.

بر اساس متن بالا، کدام راه برای حفظ نسل تامارین‌های مانائوس مناسب‌تر است؟

(۱) باید گونه‌های دیگر میمون مانائوس را به شیوه‌های دیگری از مانائوس خارج کرد.

(۲) می‌توان با کاشت درخت‌هایی با رشد سریع، راه‌هایی برای فرار تامارین‌ها به اعماق جنگل گشود.

(۳) باید جاده‌کشی‌ها ادامه یابد، به نحوی که تامارین‌ها یاد بگیرند مثل بقیه میمون‌ها با مردم کنار بیایند.

(۴) می‌توان با قرار دادن خوراک مناسب تامارین‌ها در پایین درخت‌ها، آن‌ها را به زندگی روی زمین عادت داد.

۲۷۷- کاتالونیا، نام ایالتی در اسپانیاست که بخشی از مردم آن سال‌هاست خواهان استقلال از اسپانیا هستند. این ایالت، دو تیم مشهور فوتبال به نام‌های «بارسلونا» و «اسپانیول» دارد که مسابقات بین آن‌ها، با وجود غالب‌بودن بارسلونا در قریب به اتفاق مسابقه‌ها، برای مردم این ایالت جذاب و هیجان‌انگیز است. البته تنها یکی از این دو تیم است که هر ساله برای قهرمانی مسابقات باشگاهی در اسپانیا رقابت می‌کند. بر اساس متن بالا می‌توان گفت . . .

(۱) مسابقه فوتبال بین بارسلونا و اسپانیول، یکی از مسابقات جذاب برای همه فوتبال‌دوستان است.

(۲) ایالت کاتالونیا پس از سال‌ها تلاش مردم آن، از اسپانیا جدا شده است.

(۳) برنده مسابقه فوتبال بین بارسلونا و اسپانیول، قهرمان مسابقات باشگاهی اسپانیا را مشخص می‌کند.

(۴) جذابیت مسابقه فوتبال بین اسپانیول و بارسلونا، به نتیجه مسابقه محدود نمی‌شود.

* هادی، اعلا، تهمینه و صدف هر کدام از یکی از دسته کارت‌های زیر، یک کارت برداشتند. در این باره می‌دانیم:

باشگاه‌ها	حیوانات
سپاهان - تراکتور	سگ - گربه
فولاد - ملوان	طوطی - قناری
نوشیدنی‌ها	کشورها
چای - شیر	اردن - عراق
قهوه - آب	سوریه - لبنان

کشور هادی اردن است و کارت باشگاهش ملوان نیست. حیوان اعلا گربه است. کشور تهمینه عراق نیست. نوشیدنی او نیز چای و یا قهوه نیست. باشگاه صدف تراکتور است و کارت حیوان او سگ نیست. کارت باشگاه کسی که کارت آب را دارد، فولاد است. کارت کشور کسی که کارت حیوان او قناری است، سوریه است. کسی که کارت سگ دارد، کارت قهوه دارد. کارت نوشیدنی اعلا آب است. کسی که کارت حیوان او طوطی است، کارت نوشیدنی شیر ندارد و کارت کشورش لبنان نیست.

بر این اساس به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- گزاره‌های «کشور صدف عراق است» و «باشگاه تهمینه ملوان است» . . .

(۱) هر دو قطعاً درست است.

(۳) اولی ممکن است درست باشد و دومی قطعاً نادرست است.

۲۷۹- کدام دو مورد قطعاً متعلق به یک شخص است؟

(۱) قهوه و سگ

(۲) آب و قناری

۲۸۰- کارت طوطی متعلق است به شخصی که قطعاً کدام کارت را دارد؟

(۱) تراکتور

(۲) سپاهان

۲۸۱- در کدام دسته(ها) کارتی وجود دارد که معلوم نیست متعلق به کیست؟

(۱) حیوانات و باشگاه‌ها

(۲) فقط نوشیدنی‌ها

(۳) فقط کشورها

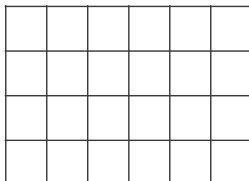
* در دو پرسش بعدی، اگر داده «الف» به تنهایی برای پاسخگویی به سؤال کافی بود گزینه «۱»، اگر داده «ب» به تنهایی برای پاسخ به سؤال کافی بود گزینه «۲» و اگر برای پاسخگویی به سؤال به هر دو داده نیاز بود گزینه «۳» را انتخاب کنید. اگر با داشتن هر دو داده نیز پاسخگویی به سؤال ممکن نبود، گزینه «۴» را علامت بزنید.

۲۸۲- برنا چند سال از دانا بزرگ‌تر است؟

الف) سه سال پیش سنّ برنا سه برابر سنّ جانا و سنّ دانا دو برابر سنّ جانا بود.

ب) شش سال پیش سنّ برنا دو برابر سنّ دانا بود.

۲۸۳- مساحت مستطیل روبه‌رو چند واحد مربع است؟ شکل‌های کوچک همه مربعند.

الف) محیط هر مربع کوچک $\frac{1}{4}$ واحد است.

ب) قطر هر مربع، $\sqrt{2}$ برابر طول آن است.

۲۸۴- شخص «الف» به تنهایی برای انجام کاری، شانزده ساعت و شخص «ب» به تنهایی برای انجام آن کار، دوازده ساعت زمان لازم دارند. هر دو با هم کار را شروع می‌کنند و پس از دو ساعت، شخص «ج» به آن‌ها اضافه می‌شود و کار در نهایت چهار ساعت بعد تمام می‌شود. می‌دانیم با ورود شخص «ج»، اشخاص «الف» و «ب»، تنها با حدود شش هفتم از توان خود کار کرده‌اند. اگر شخص «ج» کار را به تنهایی انجام می‌داد، کار در چند ساعت تمام می‌شد؟

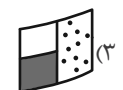
(۴) بین ۱۹ تا ۲۰ ساعت

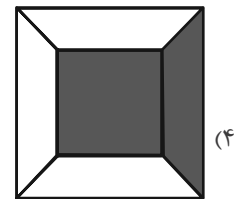
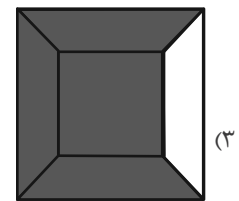
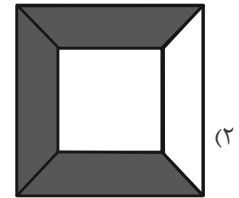
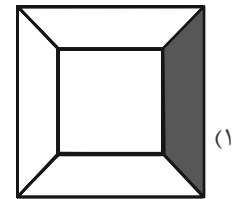
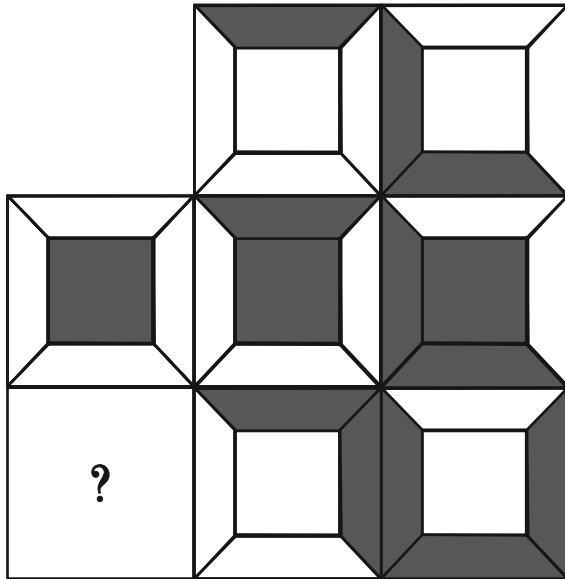
(۳) بین ۱۸ تا ۱۹ ساعت

(۲) بین ۱۷ تا ۱۸ ساعت

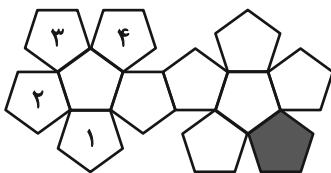
(۱) بین ۱۶ تا ۱۷ ساعت

12 (F)

۲۸۹- در تبدیل شکل گسترده زیر به یک حجم بسته، قسمت رنگی با کدام قسمت‌های شماره گذاری شده یال مشترک خواهد داشت؟

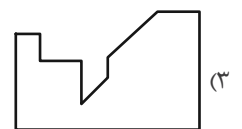
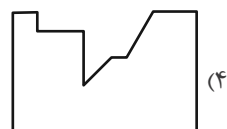
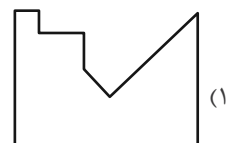
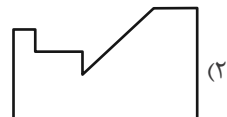
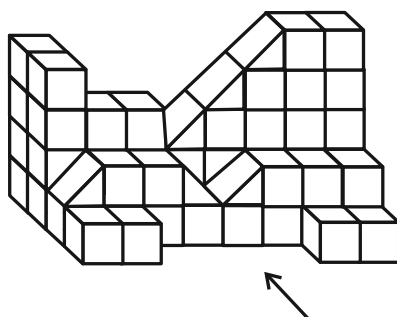
(۲) ۳ و ۲

(۱) ۲ و ۱

(۴) ۱ و ۴

(۳) ۴ و ۳

۲۹۰- سایه حاصل از نور تابیده به حجم زیر، به کدام شکل شبیه تر است؟

پاسخنامه

دهم انسانی

آزمون ۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، زانبار محمدی
ریاضی و آمار (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از سؤال‌های کتاب «آبی»
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند
عربی، زبان قرآن (۱)	منیژه خسروی، مرتضی کاظم‌شیروودی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، متین بهادرلو، حیدرعلی پاک‌منش، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین
منطق	محمد رضایی‌بقا، طهورا رهنجام، سالار صفایی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، آپدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، امیررضا کرمی‌پور	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ملیکا ذاکری، امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	_____	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، سمیرا معروف، زهرا زارع	امیرمحمد قلعه‌کاهی، زهرا آزاد، جواد جلیلیان	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(دانیال آرکیش)

رأس سهمی روی خط $x=2$ قرار دارد؛ یعنی معادله محور تقارن سهمی به صورت $x=2$ است، پس $x=2$ طول رأس سهمی است:

$$x_S = \frac{-(-a)}{2} = 2 \Rightarrow \frac{a}{2} = 2 \Rightarrow a = 4$$

برای به دست آوردن کمترین مقدار سهمی، طول رأس سهمی را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$y = x^2 - 4x + 1$$

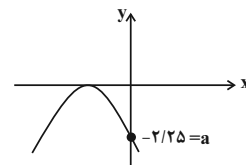
$$\Rightarrow y_S = (2)^2 - 4(2) + 1 = 4 - 8 + 1 = -3 \Rightarrow y_S = -3$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۲- گزینه «۳»

(زانیار مومری)

چون سهمی بر محور x ها مماس است، پس $\Delta = 0$ است. محل برخورد با محور عرض‌ها در این نمودار، همان مقدار a می‌باشد.

$$y = -x^2 + bx - \frac{9}{4}$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 9 = 0 \Rightarrow \begin{cases} b = 3 \\ b = -3 \end{cases}$$

با توجه به نمودار داده شده و طول رأس سهمی، باید ضریب x عددی منفی باشد:

$$\begin{cases} a = -\frac{9}{4} \\ b = -3 \end{cases} \Rightarrow b - 4a = -3 - (-9) = 6$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۶)

۳- گزینه «۳»

(مهري اسفندیاری)

ابتدا طول رأس سهمی $y = x^2 - 2x + m$ را پیدا می‌کنیم که برابر

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{-2}{2(1)} = 1$$

۴- است، بنابراین مختصات رأس سهمی به صورت $\left(1, \frac{1}{4}\right)$ را در معادله

جایگزین می‌کنیم تا m به دست آید؛ بنابراین:

$$y = x^2 - 2x + m \xrightarrow{S \left| \begin{smallmatrix} 1 \\ -2 \\ -4 \end{smallmatrix} \right.} -4 = (1)^2 - 2(1) + m \Rightarrow m = -3$$

$$\Rightarrow y = x^2 - 2x - 3$$

حال برای به دست آوردن محل تلاقی سهمی با محور عرض‌ها مقدار x را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$y = x^2 - 2x - 3 \xrightarrow{x=0} y = -3 \Rightarrow A(0, -3)$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

۴- گزینه «۱»

(مسن جهان‌بش)

هر دو نقطه برخورد هم روی سهمی و هم روی خط قرار دارند، با استفاده از ضابطه سهمی عرض نقاط برخورد را محاسبه می‌کنیم:

$$x = -2 \Rightarrow y = (-2)^2 - 2(-2) + 2 = 4 + 4 + 2 = 12 \Rightarrow (-2, 12)$$

$$x = 3 \Rightarrow y = (3)^2 - 2(3) + 2 = 9 - 6 + 2 = 5 \Rightarrow (3, 2)$$

حال با دو نقطه به دست آمده ضابطه خط را به دست می‌آوریم:

$$\text{شیب خط} = m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{12 - 2}{-2 - 3} = \frac{10}{-5} = -2$$

پس خط به صورت $y = -2x + h$ است، با قرار دادن یکی از نقاط در معادله

خط، h را به هم به دست می‌آوریم:

$$(3, 2) \Rightarrow 2 = -2(3) + h \Rightarrow 2 = -6 + h \Rightarrow h = 8$$

پس حاصل mh برابر است با:

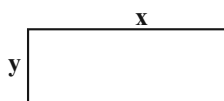
$$(-2) \times (8) = -16$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

با توجه به مستطیل شکل زیر که طول آن را x و عرض آن را y در نظر می‌گیریم، داریم:

$$\text{محیط مستطیل} = P = 2(x + y) \xrightarrow{P=30} 2(x + y) = 30$$

$$\Rightarrow x + y = 15 \Rightarrow y = 15 - x \quad (1)$$

حال مساحت مستطیل برابر است با:

$$S = xy \xrightarrow{(1)} S(x) = x(15 - x) = -x^2 + 15x$$

مساحت مستطیل، تابع درجه دوم از x است که برای به دست آوردن

ماکسیم آن کافی است عرض رأس سهمی تابع مساحت را بیابیم:

$$S(x) = -x^2 + 15x \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = -1 \\ b = 15 \\ c = 0 \end{cases}$$

$$x_S = -\frac{b}{2a} \Rightarrow x_S = -\frac{15}{2 \times (-1)} = \frac{15}{2}$$

$$S\left(\frac{15}{2}\right) = -\left(\frac{15}{2}\right)^2 + 15 \times \frac{15}{2} = -\frac{225}{4} + \frac{225}{2} = \frac{225}{4} = 56 \frac{1}{4}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۶- گزینه «۴»

(دانیال آرکیش)

- هر ویژگی قابل اندازه گیری از جامعه را «متغیر» گویند.

- متغیرها به دو دسته کیفی و کمی تقسیم می شود.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۸ تا ۸۱)

۷- گزینه «۳»

(آروین هسینی)

درجه نظامی افراد (سرباز، سرگرد و ...) و رتبه افراد در کنکور سراسری،

«کیفی ترتیبی» است. رنگ چشم و وضعیت تأهل افراد (متأهل، مجرد)،

«کیفی اسمی» است.

سن کارمندان یک شرکت، «کمی نسبی» و زمان شروع بیماری کرونا،

«کمی فاصله ای» است.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

۸- گزینه «۴»

(آروین هسینی)

بازیکنان دعوت شده به اردوی تیم ملی بسکتبال، «جامعه آماری» و اندازه

جامعه، عدد «۳۰» است.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۹- گزینه «۲»

(عمیدرضا رستم نژاد)

- برای سرشماری نفوس و مسکن، بهترین روش برای گردآوری داده ها که

توسط مرکز آمار ایران صورت می گیرد، «پرسش نامه» است.

- تأثیر نور خورشید در رشد گیاهان نیز نیازمند آزمایش است که به نوعی

زیرمجموعه روش «مشاهده» محسوب می شود.

- بهترین روش جمع آوری داده ها در مورد مهم ترین عامل پیشرفت در

دانش آموزان، استفاده از «پرسش نامه» است.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۶ تا ۷۸)

۱۰- گزینه «۳»

(مسن جهان بخش)

پارامتر طرفداران استقلال حاصل تقسیم کل دایره های جامعه بر کل اعضای

جامعه می شود:

$$\frac{16}{25} = \text{پارامتر دایره ها} \Rightarrow 25 = \text{تعداد کل} , 16 = \text{تعداد دایره ها}$$

آماره طرفداران استقلال برابر است با: حاصل تقسیم کل دایره های نمونه بر

کل اعضای نمونه:

$$\frac{5}{9} = \text{آمار دایره ها} \Rightarrow 9 = \text{تعداد کل نمونه} , 5 = \text{تعداد دایره ها}$$

خواسته سؤال، برابر است با:

$$\frac{16}{25} \times \frac{5}{9} = \frac{16 \times 5}{25 \times 9} = \frac{16}{45}$$

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

رأس سهمی روی خطی به معادله $x=2$ قرار دارد که همان طول رأس سهمی است، حال داریم:

$$y = -x^2 + ax + 5 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a' = -1 \\ b' = a \\ c' = 5 \end{cases}$$

$$x_S = \frac{-b'}{2a'} = \frac{-a}{2 \times (-1)} = \frac{a}{2}$$

$$\Rightarrow 2 = \frac{a}{2} \Rightarrow a = 4$$

پس معادله سهمی به صورت $y = -x^2 + 4x + 5$ است، حال با توجه به گزینه‌ها به ازای $x=1$ و $x=-1$ مقدار y را به دست می‌آوریم:

$$y = -x^2 + 4x + 5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y = -(-1)^2 + 4(-1) + 5 = -1 - 4 + 5 = 0 \Rightarrow (-1, 0) \\ y = -(1)^2 + 4(1) + 5 = -1 + 4 + 5 = 8 \Rightarrow (1, 8) \end{cases}$$

با توجه به گزینه‌ها، گزینه «۳» صحیح است.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۷)

۱۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

$$\text{تابع درآمد} = 240 \times x = 240x$$

$$\text{تابع هزینه} = 240x - x^2 - 60x - 200$$

$$\text{تابع سود: } P(x) = -x^2 + 180x - 200$$

$$x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-180}{-2} = 90$$

$$\Rightarrow P(90) = -90^2 + 180 \times 90 - 200 = 7900$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

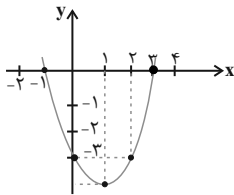
ابتدا معادله سهمی را ساده‌تر می‌کنیم، سپس با به دست آوردن مختصات رأس سهمی و نقطه‌یابی از طریق جدول، نمودار آن را رسم می‌کنیم:

$$\begin{aligned} y &= (x-2)^2 + 2x - 7 = x^2 - 4x + 4 + 2x - 7 \\ &= x^2 - 2x - 3 \end{aligned}$$

$$x_S = \frac{-(-2)}{2 \times (1)} = \frac{2}{2} = 1$$

$$y_S = (1)^2 - 2 \times (1) - 3 = 1 - 2 - 3 = -4$$

x	-1	0	1	2	3
y	0	-3	-4	-3	0

با توجه به نمودار، سهمی از هر چهار ناحیهٔ محورهای مختصات عبور می‌کند.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

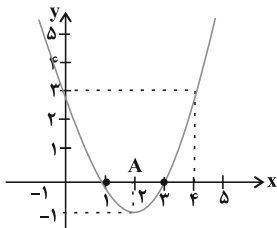
راه حل اول: ابتدا مختصات رأس سهمی را به دست می‌آوریم و با توجه به جدول زیر، نمودار آن را در محدودهٔ $-1 < x < 5$ رسم می‌کنیم:

$$y = x^2 - 4x + 3$$

$$\Rightarrow x_S = \frac{-(-4)}{2 \times (1)} = \frac{4}{2} = 2$$

$$y = (2)^2 - 4 \times (2) + 3 = 4 - 8 + 3 = -1$$

x	-1	0	1	2	3	4	5
y	8	3	0	-1	0	3	8

با توجه به نمودار، بُرد تابع از تصویر نقاط نمودار روی محور y ها به دست می‌آید که با توجه به حدود x ، بُرد تابع $-1 < y < 8$ است.

راه حل دوم: برای به دست آوردن بُرد تابع درجهٔ ۲ در حالت کلی ابتدا عرض رأس سهمی y_S را به دست می‌آوریم، سپس با توجه به علامت ضریب x^2 ، اگر مثبت باشد، آن‌گاه به ازای مجموعهٔ اعداد حقیقی، بُرد تابع $y \geq y_S$ و اگر ضریب x^2 منفی باشد، بُرد تابع $y \leq y_S$ است.

۱۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

اگر جامعه کوچک باشد، بیشتر اوقات به صورت سرشماری، مطالعه را انجام می‌دهیم ولی اگر بزرگ باشد، لازم است نمونه‌گیری کنیم. مورد (الف)، جامعه نسبتاً کوچکی است و امکان «سرشماری» دارد ولی مورد (ب)، جامعه بزرگی است و باید «نمونه‌گیری» کنیم.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

$$\frac{\text{تعداد دختران کلاس مذکور}}{\text{تعداد کل دانشجویان کلاس مذکور}} = \frac{۱۲۰}{۲۰۰} = \frac{۱۲}{۲۰} = \frac{۳}{۵} = \text{آماره دختران}$$

$$\frac{\text{تعداد پسران دانشکده حقوق}}{\text{تعداد کل دانشجویان دانشکده حقوق}} = \frac{۳۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۳}{۱۰} = \text{پارامتر پسران}$$

$$\Rightarrow \text{آماره دختران} = \frac{\frac{۳}{۵}}{\frac{۳}{۱۰}} = \frac{۳ \times ۱۰}{۳ \times ۵} = ۲$$

(گرددآوری داده‌ها، صفحه ۷۹)

۱۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در این بررسی، جامعه آماری «تمام موش‌ها»، نمونه «موش‌های آزمایش‌شده» و روش به دست آوردن داده‌ها «مشاهده» است.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

موارد (الف)، (ب) و (د) نادرست هستند که اصلاح‌شده آن‌ها به صورت زیر است:

دمای یک اجاق گاز ← کمی فاصله‌ای

وزن جعبه‌های میوه ← کمی نسبیتی

رتبه افراد در یک آزمون استخدامی ← کیفی ترتیبی

(گرددآوری داده‌ها، صفحه ۸۱)

در اینجا عرض رأس سهمی $yS = -1$ است و چون ضریب x^2 مثبت است و رأس سهمی در محدوده دامنۀ تابع است، پس بُرد تابع، بین عرض رأس سهمی و مقدار تابع در نقطه $x = -1$ یا $x = 5$ است.

$$\Rightarrow -1 \leq y < 8$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۱۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

برای به‌دست آوردن ماکسیمم مقدار ab ، ابتدا با توجه به رابطه

$$\frac{a}{۲} + ۳b = ۱۵ \quad a \text{ را بر حسب } b \text{ می‌یابیم:}$$

$$\begin{cases} y = ab & (۱) \\ \frac{a}{۲} + ۳b = ۱۵ \Rightarrow \frac{a}{۲} = ۱۵ - ۳b \Rightarrow a = ۳۰ - ۶b & (۲) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(۲), (۱)} y = (۳۰ - ۶b)b = ۳۰b - ۶b^2$$

برای به‌دست آوردن ماکسیمم مقدار y طول رأس سهمی را می‌یابیم:

$$y = ۳۰b - ۶b^2$$

$$b = \frac{-۳۰}{۲ \times (-۶)} = \frac{-۳۰}{-۱۲} = \frac{۵}{۲}$$

$$y = ۳۰ \times \frac{۵}{۲} - ۶ \times \left(\frac{۵}{۲}\right)^2 = ۱۵ \times ۵ - ۶ \times \frac{۲۵}{۴}$$

$$= ۷۵ - \frac{۷۵}{۲} = \frac{۷۵}{۲} = ۳۷.۵$$

پس ماکسیمم مقدار ab ، ۳۷.۵ است.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در گزینه «۲»، اندازه نمونه به قدر کافی بزرگ است؛ ولی در سایر گزینه‌ها از گوناگونی‌های جامعه در نمونه انتخابی، نماینده‌ای وجود ندارد.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه ۱

(ابوالفضل عباس‌زاده)

بررسی عبارات:

الف) سبک‌های «تعلیمی» و «فکاهی» نمونه‌هایی از تقسیم سبک شعر براساس هدف شاعر است.

ب) نخست در «سیستان» و سپس در «خراسان بزرگ»، اولین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام پدید آمده است.

ج) به سبک دوره «سلجوقی» به دلیل دربرداشتن برخی ویژگی‌های سبک عراقی، سبک «بینابین» گفته می‌شود.

د) محتوای نثرهای دوره سامانی عمدتاً علمی است و به ویژگی‌های نثر دوره سامانی نیز در کتاب اشاره شده است.

(سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۱، ۶۲ و ۶۳)

۲۲- گزینه ۳

(کتاب جامع)

آثار ذکر شده در گزینه «۳» همگی مربوط به نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند. در گزینه «۱»، تاریخ بلعمی، در گزینه «۲»، التفهیم، در گزینه «۴»، التفهیم و شاهنامه ابومنصوری مربوط به نثر دوره سامانی هستند.

(سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۳- گزینه ۱

(صالح بهاری)

کاربرد آرایه‌های ادبی در سبک خراسانی طبیعی و در حد اعتدال است. نکته: در گزینه «۴» منظور از «تشبیهات حسی» این است که شاعر دو پدیده محسوس را به هم تشبیه می‌کند، برای مثال در بیت زیر:

«وان قطره باران که برافتد به گل سرخ

چون اشک عروس است برافتاده به رخسار»

قطره باران یک امر مادی و محسوس است که به اشک عروس (که یک امر محسوس است) تشبیه شده است.

(سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

۲۴- گزینه ۳

(اکرم رسا)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آوردن واژه‌های کهن و مهجور» از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است که در این بیت واژه «برگستوان» لغتی کهن است.

گزینه «۲»: آوردن دو حرف اضافه برای یک متمم و همچنین آوردن «ب» بر سر فعل «بدانست» از نشانه‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: لغات عربی در این بیت زیاد به کار رفته است که استفاده زیاد از لغات عربی از ویژگی‌های سبک خراسانی نمی‌باشد.

گزینه «۴»: تفاوت تلفظ برخی کلمات مانند «یک / یک» از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

(سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)

۲۵- گزینه ۳

(فاطمه عبدالوئد)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حذف همزه در تقطیع در نظر گرفته نشده است: م / ن / زین / جا / ب / م / لا / مت / ن / را / وم

گزینه «۲»: «ه» باید مصوت خوانده و حذف همزه هم لحاظ شود و سپس تقطیع بشود: م / روا / وت / ان / با / شد / ب / رف / تا / د / زور

گزینه «۴»: حذف همزه در نظر گرفته نشده است: ک / عش / قا / سان / ن / مو / دو / ول / و / لی / اف / تا / د / مش / کل / ها

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۲۶- گزینه ۴

(علی صیدانلو)

علامت‌های هجایی درست این مصراع:

UU / -- UU / -- UU / -- UU

رکن آخر «ر ب هار» که علامت هجایی آن به صورت UU- است.

نکته: هجای آخر این مصراع کشیده است؛ اما به دلیل اینکه در پایان مصراع قرار گرفته، باید آن را هجای بلند محسوب کرد.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۲۷- گزینه ۴

(سعید کریمی)

نشانه‌های هجایی گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» به شکل زیر است:

-U- / --U- / --U- / --U-

اما بیت گزینه «۴»، به صورت UU- / --U- / --U- می‌باشد.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۲۸- گزینه ۳

(ابوالفضل عباس‌زاده)

این شعر جنبه پند و اندرز دارد، اما با بیت مذکور در گزینه «۳» تناسب مفهومی ندارد.

در شعر صورت سؤال شاعر به «شجاعت آدمی برای رسیدن به هدف خودش» اشاره می‌کند؛ اما گزینه «۳» به این موضوع اشاره‌ای ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «به کام شیر در است» شاعر در اینجا از دو حرف اضافه «به» و «در» برای متمم که «کام» است استفاده کرده که از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی است.

گزینه «۲»: واژه‌آرایی: «شیر» / تشبیه: چو مردان ...

گزینه «۴»: علامت‌های هجایی به درستی نوشته شده و حذف همزه نیز دیده می‌شود:

مِه	ت	ری	گر	ب	کا	م	شی	ر	د	رست
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

(ترکیبی، صفحه ۶۲)

۲۹- گزینه ۱

(علی صیدانلو)

ابیات «الف» و «ه» با یکدیگر قرابت معنایی دارند.

بررسی ابیات:

الف) تأکید بیت بر «روی‌گردانی عاشق از معشوق در صورت آزار عاشق توسط معشوق» است.

ب) مفهوم مقابل بیت «الف» است، یعنی شاعر می‌گوید که حتی اگر با شمشیر مرا بزنن اگر برگردی دوباره دوستی را آغاز می‌کنم.

ج) این بیت بر «جایگاه بالا و با ارزش معشوق» اشاره دارد.

د) بر همان مفهوم بیت «ب» اشاره دارد.

ه) تأکید بر «روی‌گردانی عاشق از معشوق».

(مفهومی، صفحه ۶۹)

۳۰- گزینه ۳

(کتاب جامع)

بیت صورت سؤال به صورت کلی، به پیری، پیامدهای منفی آن و ناامیدی اشاره دارد (فروریختن دندان‌ها که در جوانی مانند چراغی تابان بوده‌اند، تأییدی بر جمله اخیر است).

بیت گزینه «۳» نیز مضمونی شبیه به بیت صورت سؤال دارد. (ناامیدی شاعر، با پدیدار شدن نشانه‌های پیری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این بیت اشاره به پیری و پیامدهای مثبت آن دارد. (اشاره به باتجربه بودن)

گزینه «۲»: بیت به این موضوع اشاره دارد که با افزایش سن، حرص و طمع، در انسان تقویت می‌شود و قوت می‌گیرد.

گزینه «۴»: در این گزینه، شاعر به نکوهش طرب و شادی در پیری پرداخته است و معتقد است شادی و طرب برای دوران جوانی است.

(مفهومی، صفحه ۶۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

- استفاده از دوربین‌های نظارتی برای جلوگیری از تقلب، نمونه‌ای از نظارت و کنترل اجتماعی است.

- برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب در تهران، نمونه‌ای از جامعه‌پذیری از نوع رسمی است.

- افزایش حقوق کارمندان به دلیل وقت‌شناسی، نوعی تشویق و یکی از روش‌های کنترل اجتماعی محسوب می‌شود.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰، ۸۱ و ۸۳)

۳۲- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

الف) هویتی که هر جامعه پس از تولد برای هر فرد تعیین می‌کند، به این دلیل که فرد در به‌وجود آمدن آن نقشی ندارد، هویتی انتسابی محسوب می‌شود.

ج) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، ارزش‌ها و اعتقادات خود را به فرد آموزش می‌دهد؛ نه برای مشارکت اجتماعی.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

۳۳- گزینه «۳»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، «جامعه‌پذیری» می‌گویند.

تعریف گزینه «۱» مربوط به کنترل اجتماعی است و تعاریف گزینه‌های «۲» و «۴» کامل نیستند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

۳۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- اگر جامعه، روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد:

۱- در معرض آسیب‌ها و ناهنجاری‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

۲- بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود.

۳- دوام و بقای آن تهدید می‌گردد.

- در صورتی که جامعه‌پذیری وجود نداشته باشد، افراد نقش‌های اجتماعی را نمی‌پذیرند.

- هر جامعه‌ای علاوه بر جامعه‌پذیری، برای پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی، از روش‌های تبلیغ، اقناع، تشویق، پاداش، تنبیه و مجازات استفاده می‌کند.

- اگر فرهنگ، قدرت اقناع بالایی داشته باشد، افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۳۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

تشریح گزینه نادرست:

هر جامعه در تداوم جامعه‌پذیری، برای آن‌که افراد شیوه‌های زندگی آن را بپذیرند و همچنین برای پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی، روش‌های زیر را دنبال می‌کند:

تبلیغ و اقناع: جامعه از طریق نهادهای فرهنگی و آموزشی می‌کوشد تا باورها، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای تبلیغ کند که افراد قانع شوند.

تشویق و پاداش: جامعه افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعد جامعه عمل کنند، تشویق کرده و به آن‌ها پاداش‌هایی می‌دهد.

تنبیه و مجازات: جامعه کسانی را که به انحراف اجتماعی دچار شده باشند، تنبیه و مجازات می‌کند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۴)

۳۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بررسی عبارات:

الف) تبلیغ و اقناع

ب) تشویق و تنبیه غیررسمی

ج) تشویق و پاداش

د) تشویق و تنبیه رسمی

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۸۳)

۳۷- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

- منظور از «موقعیت اجتماعی»، جایگاهی است که فرد در یک گروه یا جامعه دارد.

- تحرک اجتماعی گاه درون یک نسل (یک فرد در طول زندگی خودش) و گاه در دو نسل (یک فرد نسبت به والدینش) اتفاق می‌افتد.

- معلمی که سال گذشته تاریخ تدریس می‌کرد اما امسال درس جامعه‌شناسی را درس می‌دهد، تحرک اجتماعی افقی داشته است؛ زیرا فرد همچنان در جایگاه معلمی قرار دارد و فقط درس‌هایی که تدریس می‌کند متفاوت است.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۳۸- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

تشریح گزینه نادرست:

این طبقه سوم، هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت تحمل می‌شد؛ پس فایده و کارکرد داشته و در کل بی‌فایده نبوده است.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۸)

۳۹- گزینه «۴»

(فاطمه عبدالوند)

تشریح موارد نادرست:

- جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

- در یک جهان دینی و معنوی هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۴۰- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوند)

- تغییرات هویتی افراد، گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی، بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به «تعارض فرهنگی» منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

«تعارض فرهنگی»، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۹۱)

عربی، زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۳

(کنکور سراسری ۹۸ - با تغییر)

«هناک ... أسماك مضيئة»: ماهی‌هایی نورانی وجود دارند / «فی عمق ظلام المحيط»: در عمق تاریکی اقیانوس (رد سایر گزینه‌ها) / «أشاهدها»: آن‌ها را مشاهده می‌کنم (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه، صفحه ۶۸)

۴۲- گزینه ۳

(کنکور سراسری ۱۴۰۰ - با تغییر)

«إننا: ما (إنّ) را می‌توانیم ترجمه نکنیم اما ضمیر «نا» ترجمه می‌شود؛ رد گزینه‌های ۲ و ۴ / «نری»: می‌بینم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الکثیر من البط»: بسیاری از اردک‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «يسبح في الماء البارد»: در آب سرد شنا می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فی الشتاء»: در زمستان (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لكن الإنسان ليس كذلك»: اما انسان این‌چنین نیست (رد گزینه ۲)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۳

(کنکور سراسری ۹۸ - با تغییر)

«عجائب الخلق»: شگفتی‌های آفرینش (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «كثيرة»: بسیاری (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «هناک»: هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أسماكاً»: ماهیانی (رد گزینه ۴؛ «در» اضافی است.) / «تضيء» (در این‌جا): روشنی می‌بخشند / «تحت البحار»: زیر دریاها (رد گزینه ۱) / «بالضوء المضيء الذي»: با نور روشنی‌بخشی که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تحت عيونها»: زیر چشم‌هایشان (رد گزینه ۱)

(ترجمه، صفحه ۶۸)

۴۴- گزینه ۱

(مصطفی قریمی‌فرد)

ترجمه صحیح: «بزرگ‌ترین حماقت در زندگی این است که انسان در ستایش و نکوهش اغراق کند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «نرید آن ننشد»: می‌خواهیم بسراییم / «قصيدة»: قصیده‌ای / «عن طاق كسرى»: درباره طاق کسری
گزینه ۳: «ما أظلم»: چه قدر تاریک است / «هذه الحجرة»: این اتاق / «بسبب»: به سبب / «عدم وجود الضوء»: عدم وجود نور
گزینه ۴: «كُن كَالْغُرَابِ»: مانند کلاغ باش / «لأنه»: زیرا او / «بإرسال أخبار الغابة»: با فرستادن اخبار جنگل / «كان يحذر»: برحذر می‌داشت / «الحيوانات من الخطر»: حیوانات را از خطر

(ترجمه، صفحه‌های ۶۸، ۶۹، ۷۴ و ۷۸)

۴۵- گزینه ۴

(مرتضی کاظم شیرودی)

«باکتری‌ای نورانی»: بکتیریا مُضيئة (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «زیر چشمان برخی از ماهیان»: تحت عُيون بعض الأسماك (رد گزینه ۱) / «در عمق»: فی عُمق (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «دویست متر»: مِئَتی مِتر (رد گزینه ۳) / «وجود دارد»: هِنَاک (رد گزینه ۱)

(تعریب، صفحه ۶۸)

۴۶- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیرودی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «نیکی ادب، زشتی اصل و نسب را می‌پوشاند.» عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۳، هر دو بر برتری ادب و لزوم توجه به آن در قیاس با اصل و نسب تأکید دارند.

(مفهوم، صفحه ۷۹)

۴۷- گزینه ۲

(منیره فسروی)

«الذنب» به معنای «ذم» و «الذنب» به معنای «گناه» است. در این‌جا از «الذنب» استفاده شده است؛ اما توضیحات مربوط به «الذنب» است. ترجمه عبارت: «گناه: عضوی پشت بدن برخی از حیوانات است که آن را غالباً برای طرد حشرها حرکت می‌دهند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «گیاهان دارویی: گیاهان مفیدی هستند که انسان از آن‌ها برای درمان بیماری‌های مختلف استفاده می‌کند.»

گزینه ۳: «جغد: پرنده‌ای است که در مکان‌های متروکه زندگی می‌کند و در روز می‌خوابد و در شب خارج می‌شود و در تاریکی شکار می‌کند.»

گزینه ۴: «اردک: از پرندگانی است که در خشکی و آب زندگی می‌کند.» (واژگان، صفحه ۷۵)

۴۸- گزینه ۳

(منیره فسروی)

«الله»: فاعل / «اليسر»: مفعول

ترجمه عبارت: «خداوند برای شما آسانی می‌خواهد.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «الإغراق»: خبر

گزینه ۲: «الصلاة»: مبتدا

گزینه ۴: «التوبة»: مفعول

(قواعد - ملل اعرابی، صفحه ۷۲)

۴۹- گزینه ۱

(مصطفی قریمی‌فرد)

دقت کنید که در این عبارت «صحّة» مفعول و «التّفاّح» فاعل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: نقش مضاف‌الیه را دارد.

گزینه ۳: نقش مفعول را دارد.

گزینه ۴: نقش خبر را دارد.

(قواعد - ملل اعرابی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۵۰- گزینه ۴

(کنکور سراسری هنر ۹۸)

اسم بعد از اسم اشاره «هذا» اگر «ال» بگیرد، نمی‌تواند خبر باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) و با توجه به مفرد و مذکر بودن «هذا» باید در جای خالی از اسم مفرد مذکر استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

(قواعد - ملل اعرابی، صفحه ۷۲)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه ۲

(فاطمه عزیزی)

اقدامات پادشاهان مادی:
دهیوک:

- ۱- رؤسای قبایل پراکنده ماد یکی از بزرگان مادی به نام دهیوک را که به اشتباه او را دیاکو می خوانند، به پادشاهی برگزیدند.
- ۲- شهر هگمتانه یا اکباتان (همدان امروزی) را بنا کرد و آن را مرکز حکومت خود قرار داد.

هووخشتر:

- ۱- حکومت ماد در زمان فرمانروایی او به اوج قدرت رسید.
  - ۲- با تشکیل سپاه منظم و کارآمدی از قبایل مختلف ماد، پارس و... قدرت خود را بر مناطق وسیعی از ایران تثبیت کرد.
  - ۳- با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد.
- در پی این موفقیت نظامی، قلمرو ماد به شمال بین النهرین و بخش های وسیعی از آسیای صغیر گسترش یافت.

آستیاگ:

- ۱- پسر و جانشین هووخشتر لیاقت و درایت پدر را نداشت و دوران طولانی سلطنت خود را صرف خوش گذرانی و گردآوری ثروت کرد.
- ۲- بزرگان طوایف ماد و توده مردم که از عملکرد آستیاگ ناخشنود بودند، بر ضد او با کورش هخامنشی همدست شدند.

(از ورود آریایی ها تا پایان هخامنشیان، صفحه های ۸۱ و ۸۲)

۵۲- گزینه ۳

(راضیه ابراهیمی نژاد)

داریوش یکم با همراهی تعدادی از سران خاندان های بزرگ پارسی، گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت را سرکوب کرد و بر تخت شاهی نشست. داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش های داخلی و برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی، به شرق لشکرکشی کرد و قسمت هایی از غرب و شمال غرب هند را به قلمرو خود افزود. او همچنین به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد.

اهمیت و شهرت فوق العاده داریوش بزرگ در تاریخ ایران، اقدامات اساسی و کم نظیری بود که برای ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد. تأسیس سپاه جاویدان، احداث جاده شاهی و برپایی کاخ ها و بناهای مجلل از جمله اقدام های مهم این پادشاه بزرگ است.

(از ورود آریایی ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۵)

۵۳- گزینه ۱

(فاطمه عزیزی)

- (الف): مربوط به خشایارشا است که پس از حکومت داریوش اول بوده است.
- (ب): مربوط به حکومت کمبوجیه است که پس از حکومت کورش کبیر بوده است.
- (ج): مربوط به حکومت داریوش اول است که پس از حکومت کمبوجیه بوده است.

(از ورود آریایی ها تا پایان هخامنشیان، صفحه های ۸۲ تا ۸۸)

۵۴- گزینه ۴

(علیرضا آزادی زاده)

- اردشیر سوم جاه طلب و جنگجو بود و مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد.
- برادر اردشیر دوم، کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.
- اردشیر سوم در ابتدای حکومتش کسانی از خاندان سلطنتی را که احتمال می داد ادعای شاهی کنند به قتل رساند.
- آریوبرزن سردار شجاع ایرانی، در برابر سپاه مقدونی و یونانی رشادت و دلآوری نشان داد.

(از ورود آریایی ها تا پایان هخامنشیان، صفحه های ۸۷ و ۸۸)

۵۵- گزینه ۴

(فاطمه عزیزی)

دولت- شهرهای یونانی به خصوص آتن، از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند، از این رو، آتنی ها اهالی میلئوس را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند.

(از ورود آریایی ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۶)

۵۶- گزینه ۳

(امیرحسین کاروین)

سلوکیان اقوام گوناگون را تنها به زور زیر فرمان خود داشتند و هیچ گاه نتوانستند حس همزیستی و یگانگی با اقوام ایرانی را در قلمروی خود ایجاد کنند و فرهنگ یونانی نتوانست در ایران گسترش و نفوذ عمیق پیدا کند؛ بنابراین پایه های حاکمیت سیاسی و نظامی سلوکیان بر ایران سست و لرزان بود.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۱)

۵۷- گزینه ۱

(علیرضا آزادی زاده)

یکی از مهم ترین جنگ های اشکانیان و روم در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد. (عبارت نادرست درباره این گزاره این است که عموم مورخان با قاطعیت آن را رد کرده اند).

فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران سردار شجاع ایرانی، سورنا بر عهده داشت. (این عبارت کاملاً صحیح است).

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۳)

۵۸- گزینه ۱

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح عبارت های نادرست:

(الف) اشکانیان در طول حدود ۴۷۰ سال حکومت، چندین بار پایتخت خود را تغییر دادند پایتخت های این سلسله به ترتیب عبارت اند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدرروازه در حوالی دامغان کنونی و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

(ب) تبدیل حکومت اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به پادشاهی قدرتمند از اقدامات مهرداد یکم اشکانی است نه مهرداد دوم.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه های ۹۱ تا ۹۳)

۵۹- گزینه ۳

(راضیه ابراهیمی نژاد)

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه ۱: «۱» قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشراف، نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشوری کوتاه کند، به حمایت از مزدک پرداخت.

گزینه ۲: «۲» در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او، مزدک به مناظره ای ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید.

گزینه ۴: «۴» مزدک طرفدار برابری مردم در بهره مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهیدستان تقسیم شود. اعتقاد به سلب مقام پادشاهی از شاه در عقاید مزدک دیده نمی شود.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۵)

۶۰- گزینه ۴

(علیرضا آزادی زاده)

دو مورد از جنگ های میان ایران و روم در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یکی از آن ها گردیانوس، امپراتور روم، کشته شد و در دیگری والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۶)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۳۸۱)

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

۶۲- گزینه «۴»

(هیدرعلی پاک‌منش)

در تعیین کانون‌های فصلی، حفظ ذخیره برف تا ابتدای ماه‌های گرم سال توجه می‌شود؛ اما میزان بارش و زمان آن اهمیتی ندارد.

(منابع آب ایران، صفحه ۵۰)

۶۳- گزینه «۳»

(رافضیه ابراهیمی‌نژاد)

دلایل اهمیت دریای خزر: تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز، ویژگی‌های خاص محیط زیست، گردشگری، صید ماهی، وجود انواع ماهیان خاویاری و محل توقف پرندگان مهاجر

دلایل اهمیت خلیج فارس: تجارت دریایی، وجود منابع عظیم نفت و گاز، صید و پرورش مروارید و وجود انواع ماهی و میگو

دلایل اهمیت دریای عمان: حمل و نقل کالا و مسافر، صیادی و پرورش ماهی و میگو، امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۶۴- گزینه «۳»

(امیررضا پرویزی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) دریاچه پیریشان از نظر زمانی، جزء دریاچه‌های دائمی است.

(ج) بزرگ‌ترین دریاچه دائمی داخلی ایران، ارومیه است.

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۶۵- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

در متن سؤال چهار مورد به اشتباه ذکر شده است که عبارت‌اند از:

- دریاچه ارومیه، دومین دریاچه آب شور جهان است و نه اولین آن.

- این دریاچه به نام‌های دیگری چون چیچست و کبودان شناخته می‌شود؛ نه دیلم.

- روند نزولی افت سطح آب دریاچه ارومیه پس از دوران پربابی آن در سال ۱۳۷۴ شروع گردیده و در طی بیست سال، تراز دریاچه بیش از ۸ متر افت کرده است.

- با توجه به عمق کم این دریاچه و نه عمق زیاد آن.

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۶۶- گزینه «۴»

(رافضیه ابراهیمی‌نژاد)

(الف) پراکندگی معادن و منابع نفت و گاز از عوامل طبیعی مؤثر بر پراکندگی جمعیت در ایران هستند.

(ب) در دهه‌های اخیر، نقش انسان به عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، به صورت چشمگیری افزایش یافته است.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۶۷- گزینه «۲»

(امیررضا پرویزی)

$100 \times \left(\frac{\text{میزان مرگومیر - میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} \right) = \text{رشد طبیعی جمعیت}$

$$100 \times \frac{1,700,000 - 2,500,000}{8,000,000} = \frac{1,700,000}{8,000,000} = 21/25 = 2$$

$100 \times \left(\frac{\text{مهاجرت} \pm \text{میزان مرگومیر - میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} \right) = \text{رشد مطلق جمعیت}$

$$100 \times \frac{1,500,000 - 2,000,000}{8,000,000} = \frac{1,500,000}{8,000,000} = 1/875 = 2$$

$$100 \times \frac{1,500,000 - 2,000,000}{8,000,000} = \frac{1,500,000}{8,000,000} = 1/875 = 2$$

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۶۸- گزینه «۲»

(متین بهادرلو)

با توجه به هرم سنی صورت سؤال، تعداد افراد جوان و فارغ‌التحصیل بیشتر از سایر گروه‌های سنی است و این افراد آمادۀ کار هستند، بنابراین توجه به فرصت‌های شغلی و برنامه‌ریزی برای این گروه بسیار مهم است.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۶۹- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

بررسی عبارت‌های نادرست:

- جمعیت کرۀ زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

- ساختمان جمعیت ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت، یعنی ویژگی‌های کمی جمعیت را نشان می‌دهد.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۰)

۷۰- گزینه «۴»

(رافضیه ابراهیمی‌نژاد)

نکته قابل توجه در مهاجرت این است که اعضای یک خانواده با هم به دنیا نمی‌آیند و با هم از دنیا نمی‌روند (مگر در سوانح)، ولی اغلب، اعضای خانوارها با هم مهاجرت می‌کنند و حتی در مواردی، چندین خانواده یا کلیۀ ساکنان یک محل یا منطقه به خاطر عامل یا عوامل مشترک، جابه‌جا می‌شوند. به همین خاطر، مطالعه مهاجرت در بحث تغییرات جمعیت بسیار مهم است.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

منطق

۷۱- گزینه «۱»

(طهورا ره انظار)

نکته: رابطه تداخل میان قضایای «موجب کلیه و موجب جزئی» و میان «سالب کلیه و سالب جزئی» برقرار است و با تغییر کمیت و ثابت نگه داشتن کیفیت قضیه می توان به متداخل آن دست یافت. رابطه صدق و کذب میان قضایای متداخل به صورت زیر است:

هرگاه قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق است و نه برعکس. هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است و نه برعکس.

تشریح گزینه ها:

قسمت دوم گزینه های «۱ و ۲» مطابق نکته بیان شده صحیح است.

پاسخ قسمت اول سؤال با توجه به نکته بیان شده «متداخل» است. (رد)

گزینه های «۲ و ۳»

در گزینه «۴» مغالطه ای رخ نداده است؛ جواب گزینه «۱» است.

(امکام قضایا، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

۷۲- گزینه «۴»

(سالار صفایی)

در این سؤال قضیه داده شده، موجب کلیه و قضیه دیگر نیز سالب کلیه است؛ پس نتیجه می گیریم که رابطه تضاد بین آن ها برقرار است؛ زیرا تضاد یکی از روابط مربع تقابل است که بین دو کلی با نسبت های متفاوت برقرار است.

(رد گزینه های «۱ و ۳»)

در رابطه تضاد، اگر یک طرف رابطه صادق باشد، طرف دیگر آن قطعاً کاذب خواهد بود و اگر یک طرف رابطه کاذب باشد، ارزش طرف دیگر رابطه نامشخص است؛ یعنی می تواند کاذب یا صادق باشد؛ پس به قولی در رابطه تضاد اجتماع دو متضاد محال ولی ارتفاع آن ها ممکن است.

(امکام قضایا، صفحه ۶۴)

۷۳- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

برای اینکه یک قضیه، مقدمه دیگر یک رابطه تضاد در مربع تقابل باشد، باید شرایط زیر را داشته باشد:

(الف) موضوع و محمول ثابت مانده باشد (در این صورت سؤال چون قضیه دیگری نداریم، لازم به بررسی این شرط نیست).
(ب) باید هر دو قضیه، کلیه باشند (قضیه ای که سور جزئی دارد یا شخصیه است، این شرط را ندارد).

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: به دلیل اینکه یک قضیه شخصیه است، اصلاً نمی تواند رابطه تضاد داشته باشد؛ زیرا محمول بر کل مجموعه «کتاب های این کتابخانه» به عنوان یک مجموعه واحد یک بار حمل می شود؛ پس قضیه شخصیه است. گزینه «۲»: چون با سور جزئی آمده و قضیه جزئی است، پس نمی تواند مقدمه دیگر یک رابطه تضاد باشد.

قسمت اول گزینه های «۳ و ۴»، شرایط رابطه تضاد را دارند.

برای پاسخ به خواسته بعدی سؤال باید تعیین کنیم که قضیه صورت سؤال چه نوع قضیه ای است (سالب کلیه است) و قضایای گزینه ها را با قضیه صورت سؤال چک می کنیم که ببینیم چه رابطه ای با آن ها دارد:

با گزینه های «۱ و ۳» رابطه تداخل و با گزینه های «۲ و ۴» رابطه تناقض دارد. در تناقض با صدق یک قضیه به کذب دیگری می رسمیم و بالعکس. پس گزینه های «۲ و ۴» رد می شوند و گزینه «۱» هم به دلیل نداشتن شرایط خواسته اول سؤال حذف شد. در نتیجه پاسخ درست گزینه «۳» است؛ چون در رابطه تداخل با صدق کلی به صدق جزئی می رسمیم و نه بالعکس.

(امکام قضایا، صفحه های ۶۴ و ۶۶)

۷۴- گزینه «۴»

(مهمبر رضایی بقا)

در تضاد، فقط کیفیت قضیه کلی تغییر می کند. در عکس مستوی جای موضوع و محمول جابه جا می شود. البته دقت کنید که عکس مستوی موجب کلیه به صورت «موجب جزئی» درمی آید. در این سؤال دو قضیه دوم هر دو موجب جزئی اند و عکس مستوی صحیح است.

(امکام قضایا، صفحه های ۶۴، ۶۷ و ۶۸)

۷۵- گزینه ۱»

(سالار صفایی)

برای حل این سؤال، باید از درونی‌ترین رابطه خواسته‌شده شروع کنیم و هر رابطه را بر قضیه صورت سؤال اعمال کنیم؛ یعنی «هر الف غیر ب است» را ابتدا عکس و سپس نقیض و بعد متضاد می‌کنیم. در این صورت قضیه حاصل‌شده باید در گزینه‌ها باشد که پاسخ گزینه ۱» خواهد بود:

«هر الف غیر ب است» را عکس می‌کنیم ← «بعضی غیر ب الف است» را نقیض می‌کنیم ← «هیچ غیر ب الف نیست» را متضاد می‌کنیم ← «هر غیر ب الف است»

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

۷۶- گزینه ۴»

(طهورا ره‌انپام)

نکته: لازم‌الصدق نبودن عکس مستوی، یعنی قاعده کلی برای لزوم صدق یا کذب دائمی عکس یک قضیه وجود ندارد و در برخی مثال‌ها صادق و در برخی دیگر کاذب است. برای پی‌بردن به صدق و کذب این قضایا نمی‌توان از احکام قضایا استفاده کرد بلکه باید محتوای قضیه را از نظر علمی مورد بررسی قرار داد.

در رابطه عکس مستوی تنها قضیه‌ای که عکس لازم‌الصدق ندارد، «سالبه جزئیه» است.

در نتیجه بررسی گزینه‌ها، گزینه ۴» نادرست است.

(امکام قضایا، صفحه ۶۸)

۷۷- گزینه ۱»

(مهمر رضایی‌بقا)

قضیه اصل، به صورت «هیچ غیرناطقی انسان نیست» می‌باشد و متناقض آن به صورت «بعضی غیرناطق‌ها انسان هستند» خواهد بود.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۳، ۶۷ و ۶۸)

۷۸- گزینه ۲»

(طهورا ره‌انپام)

نکته: در رابطه عکس مستوی جای موضوع و محمول قضیه حملی عوض می‌شود اما قوانینی وجود دارد که تنها در صورت رعایت آن‌ها می‌توانیم از صدق قضیه اصلی به صدق قضیه عکس برسیم و در صورت عدم رعایت این قوانین دچار «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شویم. بنابر این قوانین، عکس قضیه «موجبه کلیه»، «موجبه جزئیه» است و نیز قضیه «سالبه جزئیه»، عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد و کم و کیف در دو حالت دیگر ثابت می‌ماند. (در موجبه جزئیه و سالبه کلیه)

در صورت سؤال، سیما با عدم رعایت قانون اول عکس مستوی، به جای برداشت اینکه «بعضی شیرینی‌ها مربا هستند»، پنداشت که «همه شیرینی‌ها مربا هستند» و قند که شیرین است نیز مربا است. پس او مرتکب «مغالطه ایهام انعکاس» شده است و جواب درست، گزینه ۲» است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۷۹- گزینه ۳»

(مهمر رضایی‌بقا)

هرگاه جای موضوع و محمول در قضیه حملی تغییر کند، «عکس مستوی» انجام می‌شود. اما باید دقت کرد که «موجبه کلیه» باید به صورت «موجبه جزئیه» عکس شود. چون در قضیه صورت سؤال، عکس موجبه کلیه به صورت «موجبه کلیه» آمده است، دچار «مغالطه ایهام انعکاس» شده است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۸۰- گزینه ۳»

(سالار صفایی)

مغالطه ایهام انعکاس وقتی رخ می‌دهد که شرایط عکس را به درستی رعایت نکرده باشیم؛ مثلاً:

* «موجبه کلیه» را به «موجبه کلیه» عکس کنیم.

* برای «سالبه جزئیه» عکس لازم‌الصدق بیاوریم.

* نسبت را در عکس کردن تغییر بدهیم.

قضیه گزینه ۳» سالبه جزئیه است که برایش عکس لازم‌الصدق آورده شده که باعث «مغالطه ایهام انعکاس» شده است.

ولی در گزینه‌های دیگر عکس به درستی انجام شده است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

اقتصاد

۸۱- گزینه ۱

(سارا شریفی)

- بیکاری فصلی: این نوع بیکاری زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می‌دهند. ← بیکاری شالی‌کاران شمالی در شش ماه دوم سال

- بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطابق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌ها است. ← بیکاری کارمندان ساده بانک در آلمان

- بیکاری دوره‌ای: هنگام رکود رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند. ← بیکاری کارگران کارخانه (رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۷)

۸۲- گزینه ۴

(آرش کتاب فروش بیری)

نقطه X در زیر مرز امکانات تولید قرار دارد. وجود منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات قرار گیرد. وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال (نیروی بیکار) دارد می‌تواند با استفاده از آن منابع غیرفعال کالا و خدمات زیادی تولید کند. هم‌چنین وقتی منابع غیرفعال در اقتصاد وجود دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

بررسی موارد نادرست:

گزینه ۱: «وجود منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات تولید کند.»

گزینه ۲: «تولید در زیر مرز امکانات تولید هنگامی اتفاق می‌افتد که فرآیند تولید بهینه نیست.»

گزینه ۳: «وجود منابع غیرفعال باعث می‌شود که تولید در زیر مرز امکانات تولید صورت بگیرد.»

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۸۳- گزینه ۱

(سارا شریفی)

نام اصطلاح اقتصادی	تعریف	مثال
شاغل	کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند.	فروش تشری توسط خانم خانه‌دار
بیکار	کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند.	دانشجویی که در جست‌وجوی شغل پاره‌وقت است.
جمعیت فعال	افرادی که مشغول به کارند یا دنبال کار هستند.	مجموع افراد بالای ۱۵ سال که یا شاغل هستند و یا در جست‌وجوی شغل هستند ولی کاری پیدا نمی‌کنند. (تعداد افراد بیکار + تعداد افراد شاغل)
جمعیت غیرفعال	افرادی که در سن کار (بالای ۱۵ سال) قرار دارند ولی شاغل یا بیکار نیستند.	دانش‌آموزان بالای ۱۵ سال، دانشجویان، بازنشستگان، افراد خانه‌دار و افرادی که دنبال کار نمی‌گردند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۴- گزینه ۱

(اسان عالی‌نژاد)

سن کار، ۱۵ سال است. بنابراین جمعیت بالای ۱۵ سال در سن کار هستند.

(الف) جمعیت زیر ۱۵ سال - کل جمعیت = جمعیت بالای ۱۵ سال

میلیون نفر $۶۵ - ۲۰ = ۸۵$ = جمعیت بالای ۱۵ سال

(ب) افراد شاغل + افراد بیکار = جمعیت فعال

میلیون نفر $۴۰ + ۳۰ = ۷۰$ = جمعیت فعال

افراد فعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال

میلیون نفر $۲۵ - ۴۰ = ۶۵$ = جمعیت غیرفعال

(ج)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$۲۵\% = \frac{۱۰}{۴۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۵- گزینه ۳

(آیدا رهمی)

بررسی مورد نادرست:

معیار فقر نسبی می‌تواند در نواحی و زمان‌های مختلف، متفاوت باشد.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۸۶- گزینه ۳

(آیدا رهمی)

مراحل شکل‌گیری پول به صورت خلاصه به شکل زیر است:

مبادله پایاپای (تهاتر) ← کالای پرتعداد ← مسکوکات (نقره و طلا) ← رسید کاغذی ← اسکناس ← پول تحریری (ثبتی) ← پول دیجیتال (بیت‌کوین)

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۸۷- گزینه ۱

(علی صیری)

(الف) حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت + حساب پس‌انداز بلندمدت = شبه‌پول واحد پولی ۱۶۳۰ = حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت

موجودی سپرده‌های دیداری ۱۲۰۰ = حساب پس‌انداز بلندمدت

واحد پولی ۱۲۰ = موجودی سپرده‌های دیداری

(ب) واحد پولی $۱۰۸۰ - ۱۲۰۰ = ۱۶۳۰$ = حساب پس‌انداز بلندمدت

واحد پولی $۲۷۱۰ = ۱۰۸۰ + ۱۶۳۰$ = شبه‌پول

شبه‌پول + حجم پول = نقدینگی

(ج)

$$\text{واحد پولی } ۳۱۰۰ = ۱۲۰ + (۱۵۰۰ \times \frac{۲}{۳}) + ۴۸۰ = \text{حجم پول}$$

$$\text{واحد پولی } ۵۸۱۰ = ۲۷۱۰ + ۳۱۰۰ = \text{نقدینگی}$$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۸- گزینه «۴»

(سپیده فتح‌الهی)

با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. هر یک از کشورها دارای واحد ارزش خاص خود هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نقش اصلی پول در مبادلات آسان‌سازی مبادله است: وسیله پرداخت در مبادلات

گزینه «۲»: خرید اقساطی و رد بدل کردن حواله‌های بانکی: وسیله پرداخت‌های آینده

گزینه «۳»: پرداخت هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی: وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۹- گزینه «۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۴۰۲)

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال - سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال = تورم $\times 100$
سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال

$$\text{درصد} = 25 = \frac{192,000 - 153,600}{153,600} \times 100 = \text{تورم کشور A}$$

$$\text{درصد} = 25 = \text{تورم کشور C} = \text{تورم کشور B} = \text{تورم کشور A}$$

$$\text{کشور B} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{x - 740,000}{740,000} \Rightarrow 0.25 \times 740,000 = x - 740,000$$

$$\Rightarrow x = 185,000 + 740,000 = 925,000 \text{ ریال}$$

$$\text{کشور C} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{726,250 - y}{y} \Rightarrow 0.25y = 726,250 - y$$

$$\Rightarrow 1.25y = 726,250 \Rightarrow y = \frac{726,250}{1.25} = 581,000 \text{ ریال}$$

راه‌حل میان‌بر:

در این نوع سؤال‌ها که نرخ تورم را به ما داده است و قیمت سال قبل و یا

سال جدید را از ما می‌خواهد، می‌شود خیلی راحت به جواب رسید:

اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم، و بعد آن را با عدد ۱ جمع

کنیم:

حال دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور B):

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به‌دست بیاوریم. در

نتیجه باید عدد به دست آمده (۱/۲۵) را در قیمت سال قبل ضرب کنیم.

$$1/25 \times 740,000 = 925,000$$

حالت دوم (مانند کشور C):

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به‌دست بیاوریم. پس

باید قیمت سال جدید را بر عدد به دست آمده (۱/۲۵) تقسیم کنیم.

$$\frac{726,250}{1/25} = 581,000$$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۹۰- گزینه «۳»

(سپیده فتح‌الهی)

الف) گاهی علت تورم نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. این

فزونی تقاضا بر عرضه به‌صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند: بنابراین دولت

باید سیاست کاهش نقدینگی (سیاست‌های انقباضی) را اجرا کند.

ب) در حالت رکود اقتصادی سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد:

بنابراین دولت معمولاً سیاست‌های انبساطی را اعمال می‌کند.

ج) افزایش درآمدهای نفتی باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم

نقدینگی در کشور می‌شود که تورم‌زا است: پس دولت سیاست‌های انقباضی

پول را به‌کار می‌گیرد.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

دفتريه پاسخ ✓

عمومي دهه

(رشته انساني)

۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۳

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دين و زندگي (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
(بان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

مراحان

فارسی (۱)	مریم بیروی - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - احمد فهیمی
دين و زندگي (۱)	محسن بیانی - یاسین ساعدی - فردین سماقی - مرتضی محسنی کبیر - میثم هاشمی
(بان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح‌اللهی	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دين و زندگي (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	—	محمدصدرا پنجه‌پور
دين و زندگي (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(بان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۱»

(امیر فهمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تجلی: روشنی (روشن، صفت است و روشنی، اسم)

گزینه «۳»: اسرا: گرفتاران (جمع اسیر)

گزینه «۴»: مگسل: جدا مشو (فعل نهی است.) / وقاحت: بی حیایی (بی‌حیا،

صفت است و بی‌حیایی، اسم.)

نکته: در سؤال‌های لغت، به اسم، فعل، صفت و جمع و مفرد بودن واژگان

توجه کنید.

(لغت، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۱»

(مریم پیروی)

جنود: جمع جُند، سربازان، لشکریان، سپاهیان

نسیان: فراموشی (نسیان: ماه هفتم از ماه‌های رومی)

غنا: توانگری، بی‌نیازی (غنا: موسیقی و آواز)

(لغت، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۱»

(هسین پرهیزگار - سبزواری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: سالخورده

گزینه «۳»: قنذاق

گزینه «۴»: فضله

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۲»

(مفسن خدایی - شیراز)

هنوز فضا از نم باران آکنده است (یک جمله ساده) اما آفتاب فتح در آسمان

سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد (یک جمله ساده)

در نتیجه از دو «جمله ساده» تشکیل شده است. حرف ربط «اما»، یک

پیوند هم‌پایه‌ساز است و جمله مرکب نمی‌سازد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: طلبه جوانی با یک بلندگوی دستی، هم‌چون وجدان جمع،

فضای نفوس را با یاد خدا معطر می‌کند (یک جمله ساده) و دایم از بچه‌ها

صلوات می‌گیرد (یک جمله ساده)

حرف ربط «و» یک پیوندساز است و جمله مرکب نمی‌سازد.

در نتیجه از دو «جمله ساده» تشکیل شده است.

گزینه «۳»: که یکدیگر را در آغوش گرفته‌اند (جمله وابسته) این‌ها

دریادلان صف‌شکنی هستند (جمله هسته) که دل شیطان را از رعب و

وحشت می‌لرزاند. (جمله وابسته)

در نتیجه از یک «جمله مرکب» تشکیل شده است.

گزینه «۴»: اینجا سوله‌ای است (جمله هسته) که گردان عبدالله آخرین

لحظات قبل از شروع عملیات را در آن می‌گذرانند (جمله وابسته)

در نتیجه از یک «جمله مرکب» تشکیل شده است.

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۰۵- گزینه «۲»

(هسین پرهیزگار - سبزواری)

گزینه «۲»: گل صبر می‌پرورد (گزاره)، دامن من (نهاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

مرتب شده جملات گزینه‌ها به ترتیب:

گزینه «۱»: من (نهاد)، ایرانیم (گزاره) / آرمانم (نهاد)، شهادت (گزاره)

گزینه «۳»: رود خلق (نهاد)، دریای جوشان است (گزاره)

گزینه «۴»: ای دشمن من (منادا)، اگر خاک من را به خون کشی (گزاره)

(نهاد محذوف است)

(دستور زبان فارسی، صفحه ۸۴)

۱۰۶- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

«مجلس» در این گزینه مجاز از «سخنرانی، پند و موعظه» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۳)

۱۰۷- گزینه «۳»

(محسن فرای - شیراز)

مجاز: «خاک» مجاز از سرزمین یا وطن

استعاره: «گلشن» استعاره از وطن یا سرزمین

کنایه: «به خون کشیدن» کنایه از کشتن

مراعات نظیر: بین واژه‌های «گل، گلشن و خاک»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۴)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مریم پیروی)

معنای آیه: همانا که دل‌ها با یاد خدا آرامش می‌یابد.

ارتباط با گزینه سوم: حال آنکه در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که

حاصل ایمان است، حکومت دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غفلت از شرایط زمانه و مسئولیت اجتماعی

گزینه «۲»: قدرت معنوی سربازان راه حق

گزینه «۴»: متفاوت و عمیق شدن مسائل معمولی

(مفهوم، صفحه ۸۲)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

در بیت صورت سؤال به جاودانگی عشق حتی بعد از مرگ عاشق اشاره دارد،

در حالی که گزینه «۴»، مفهوم پایان‌پذیری عشق با مرگ عاشق را مطرح

می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جاودانگی عشق حتی بعد از مرگ عاشق: مفهوم یکسان با صورت سؤال

گزینه «۲»: ارتباط اهل عرفان با حقیقت هستی

گزینه «۳»: جاویدان شدن به واسطه سخن

(مفهوم، صفحه ۸۴)

۱۱۰- گزینه «۳»

(احمد فحیمی)

این بیت اشاره به داشتن باور به توحید و یکتاپرستی دارد به‌طوری‌که فرد با

وجود این‌که احتمال دارد کشته شود، باز هم دست از عقیده خود برنمی‌دارد.

(مفهوم، صفحه ۸۴)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه ۳»

(مفسر بیاتی)

بعد از عهد بستن با خدا نوبت «مراقبت» است. عهدی که با خدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۱۲- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

- ما رسول خدا (ص) را اسوه کامل خود قرار می‌دهیم؛ چون می‌دانیم که هر کاری که انجام داده درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است.

- حدیث «گذشت ایام، آفاقی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود». حدیثی از امیرالمومنین علی (ع) است که به مرحله سوم قرب الهی، یعنی «مراقبت» مربوط می‌شود.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۲)

۱۱۳- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

رسول خدا (ص) در ضمن نصایحی که به یکی از یاران خود می‌کرد، فرمود: «برای تو ناچار هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا نمی‌گردد و با تو دفن می‌شود ... آنگاه آن هم‌نشین در رستاخیز با تو برانگیخته می‌شود و تو مسئول آن هستی. پس دقت کن، هم‌نشینی که انتخاب می‌کنی نیک باشد؛ زیرا اگر او نیک باشد، مایه انس تو خواهد بود و در غیر این صورت، موجب وحشت تو می‌شود. آن هم‌نشین، کردار توست.»

(فریام کار، صفحه ۸۸)

۱۱۴- گزینه ۱»

(فرزین سماقی)

تصمیم و عزم برای حرکت: عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است. آدمی با عزم خویش، آنچه را که انتخاب کرده، عملی می‌سازد. البته عزم و اراده انسان‌ها متفاوت است. هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۷)

۱۱۵- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در آیه ۱۱۹ سوره مائده می‌خوانیم: «امروز روزی است که راستی راستگویان (صادقان) به آن‌ها سود بخشد، برای آن‌ها باغ‌هایی از بهشت است (تملک)». و در آیات سوره آل عمران می‌خوانیم: «و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است؛ همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند و ...»

(فریام کار، صفحه ۸۴)

۱۱۶- گزینه ۲»

(مفسر بیاتی)

از امیرالمومنین علی (ع) پرسیدند: زیرک‌ترین انسان کیست؟ فرمود: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.»

عمل به این حدیث علوی (ع) موجب می‌شود تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته شود.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۱۷- گزینه «۴»

(مهرتضی ممسنی‌کبیر)

نعمت‌های بهشتی دائمی است و هیچ‌گاه خستگی و سستی نمی‌آورد و در آیات ۳۲ تا ۳۵ سورة معارج می‌خوانیم: «و آن‌ها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آن‌ها که به‌راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند.»

(فره‌ام‌کار، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۱۸- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

- چقدر زیباست که خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است؛ یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم. (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

- آیه «وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ» مربوط به اولین مرحله قرب الهی یعنی «تصمیم و عزم برای حرکت» است. (رد گزینه‌های

«۱ و ۴»)

- وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر اینکه می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید. (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱)

۱۱۹- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

نوع دیگری از رابطه میان عمل و پاداش و کیفر وجود دارد که عمیق‌تر و کامل‌تر از دو نوع قبلی است و آن تجسم عمل است. رابطه طبیعی: گاهی پاداش و کیفر محصول طبیعی خود عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن هماهنگ کنند و با آگاهی کامل از آن برنامه زندگی خود را تنظیم و سعادت زندگی خویش را تأمین کنند؛ مثلاً اگر کسی روزانه ورزش کند، به سلامت و تندرستی خود کمک کرده است.

(فره‌ام‌کار، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۲۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

بهشت هشت در دارد که بهشتیان از آن درها وارد می‌شوند. از هر دری فرشتگان برای استقبال به سوی آنان می‌آیند و به بهشتیان سلام می‌کنند و می‌گویند: «خوش آمدید! وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.» بهشتیان می‌گویند: «خدا را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.»

(فره‌ام‌کار، صفحه ۸۳)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۱- گزینه «۱»

(رسمت‌الہ استیری)

ترجمه جمله: «ما در حال جشن و خوش‌گذرانی بودیم که آن خبر بد را دریافت کردیم.»

نکته مهم درسی:

فاعل و مفعول برای فعل "enjoy" یکسان است، پس در جای خالی نیاز به ضمیر انعکاسی داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). دقت کنید با توجه به وجود ساختار "were having" در ابتدای جمله، و وجود and در جای خالی نیاز به ساختاری همپایه داریم. در نتیجه، در جای خالی نیاز به ساختار "we were enjoying" داریم که قسمت "we were" حذف به قرینه شده است (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۲»

(رسمت‌الہ استیری)

ترجمه جمله: «آنها قرار بود او را برای شرکت در جلسه دعوت کنند، اما اصلاً با او تماس نگرفتند.»

نکته مهم درسی:

هیچ دلیلی برای استفاده از ضمیر انعکاسی در جای خالی دوم وجود ندارد (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی اول نیاز به ساختار "was/ were going to do" داریم که بیانگر این است عملی در گذشته قرار بوده انجام شود اما انجام نشده است (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۴»

(مفسر رفیعی)

ترجمه جمله: «درحالی که یکی از دوستانم داشت نحوه استفاده از کامپیوتر را به من نشان می‌داد، ناگهان برق رفت.»

نکته مهم درسی:

فاعل جمله "one of the students" مفرد است (رد گزینه «۱»). با توجه به اینکه زمان جمله گذشته است، نمی‌توانیم از زمان حال ساده یا آینده ساده استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۲» و «۳»).

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۴»

(مجتبی درفشان‌گرمی)

ترجمه جمله: «در روزهایی که به اندازه کافی نمی‌خوابم، اغلب احساس ضعف و خستگی می‌کنم.»

(۱) موفق

(۲) مشهور

(۳) پرانرژی

(۴) ضعیف

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مجتبی درفشان‌گرمی)

ترجمه جمله: «بسیاری از دانش‌آموزان برای جلوگیری از افتادن در درس‌هایشان، شرکت کردن در مدرسه تابستانی را انتخاب می‌کنند.»

(۱) ساختن

(۲) اختراع کردن

(۳) شرکت کردن

(۴) حل کردن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۱»

(مفسر ریمی)

ترجمه جمله: «تا جایی که من می دانم او در دوران تحصیل هرگز در امتحانی رد نشد.»

(۱) دانش (۲) ارزش

(۳) علاقه (۴) سود، منفعت

نکته مهم درسی:

به ترکیب واژگانی "To the best of my knowledge" به معنای (تا جایی که من می دانم) دقت کنید.

(واژگان)

۱۲۷- گزینه «۲»

(عقیل مضمی روش)

ترجمه جمله: «چرا کودکان بیشتر از بزرگسالان به خواب نیاز دارند؟»
«آن‌ها فعالیت بیشتری دارند.»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عقیل مضمی روش)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر با توجه به متن صحیح است؟»
«کودکان معمولاً با بزرگتر شدن به خواب کمتری نیاز دارند.»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۱»

(عقیل مضمی روش)

ترجمه جمله: «با توجه به متن کدام گروه بیشتر به خواب نیاز دارند؟»
«نوزادان»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۳»

(عقیل مضمی روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "their" در پاراگراف «۲» به "people" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب:

نوزادان تقریباً ۲۰ ساعت در روز می خوابند. وقتی بچه‌ها دوساله می شوند، معمولاً ۱۴ یا ۱۵ ساعت می خوابند. وقتی حدود ده سال هستند، به حدود ۱۱ ساعت خواب نیاز دارند. زمانی که آن‌ها به ۱۵ سالگی می رسند، معمولاً به ۹ یا ۱۰ ساعت خواب نیاز دارند. مغز بچه‌ها سریع‌تر از مغز بزرگ‌ترها خسته می شود زیرا آن‌ها بسیار فعال هستند، بنابراین به استراحت بیشتری نیاز دارند.

بزرگسالان به خواب کمتری نسبت به کودکان نیاز دارند - حدود ۸ ساعت. با بالا رفتن سن افراد، ساعت بدنشان تغییر می کند. ساعات بدن به ما کمک می کنند بفهمیم چه زمانی بخوابیم و چه زمانی بیدار شویم. افراد مسن‌تر، به ویژه آن‌هایی که حدود ۶۰ سال یا بیشتر هستند، ممکن است در شب زودتر احساس خواب‌آلودگی کنند و صبح زودتر از خواب بیدار

کنکور ۱۴۰۳

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چند سال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
مها محموندیا (پنجر عباس)	پرهام راسخ (تهران)	سجاد لطفی (مشهد)	امیر محمد درستی (ارومیه)	احسان نعیمی خواه (نیشابور)	آرتا قلعه باغی (رشت)	علی خلیلی (ساری)	علی نجفی (تبریز)	محمد امین دولت آبادی (سبزوار)	محمد نیا مهر بانی (اصفهان)
۴ سال (۱۸۰ آزمون)	۳ سال (۶۴ آزمون)	۳ سال (۳۰ آزمون)	۴ سال (۱۶۳ آزمون)	۲ سال (۵۳ آزمون)	۵ سال (۱۰۲ آزمون)	۴ سال (۱۲۱ آزمون)	۵ سال (۱۹۳ آزمون)	۶ سال (۱۴۰ آزمون)	۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
علی اکبر قنادیزدی (تهران)	سایر اسفهبی (مشهد)	مهرزاد مشایخی (تهران)	سیدعارف خبیری (پیرجند)	فاطمه فاطمی مفرد (تهران)	مهدی فروتن (تهران)	جواد جلیلیان (کرماتشاه)	محمد مهدی اسلامی (ایزد)	سید حسام الدین هاشمی (تهران)	نسترن گل آقائی (اصفهان)
۲ سال (۲۰ آزمون)	۱ سال (۲۳ آزمون)	۵ سال (۸۶ آزمون)	۳ سال (۱۱۴ آزمون)	۱ سال (۱۳ آزمون)	۲ سال (۲۷ آزمون)	۳ سال (۱۶۰ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۴ آزمون برنامه‌ای	۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
امیر حسین سلیمانی (تبریز)	امیر محمد محقق (تهران)	احسان رضوی (تهران)	فرزاد حلاج مقدم (افردوس)	مهدی ابوطالبی (ایزد)		علی فتاحی (قزوین)	رشاد گل چهار تبریز	اشکان میرزائی (مشهد)	محمد سجلا حسینی (تهران)
۵ سال (۱۲۸ آزمون)	۲ سال (۱۳ آزمون)	۳ سال (۲۲ آزمون)	۱ سال (۳۲ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)		۳ سال (۴۲ آزمون)	۵ سال (۸۰ آزمون)	۱ سال (۲۱ آزمون)	۷ آزمون برنامه‌ای

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه «۴»

(ممدیر اصفهانی)

تأویل: برداشت / زعم: گمان / اقبال: پذیرش

(هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه «۲»

(ممدیر اصفهانی)

از عبارت «خانم اصغری به همراه کیان و مادرش به مسافرت رفتند» معلوم نمی‌شود خانم اصغری و کیان، همراه با مادر خانم اصغری به مسافرت رفته‌اند یا همراه با مادر کیان.

(هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه «۲»

(ممدیر اصفهانی)

متن در آغاز از وجود دو مفهوم متضاد در یک بیت سخن می‌گوید. سپس سؤالی مطرح می‌کند، و بعد سؤال را صریح‌تر می‌کند: این مفاهیم متضاد نه در چند بیت که در یک بیت است. متن سپس به توضیح علت وجود مفاهیم متضاد در یک بیت می‌پردازد.

(هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه «۳»

(ممدیر اصفهانی)

متن، برتری جنبه‌ی ادبی حافظ بر جنبه‌ی تعلیمی او را علتی بر اقبال عمومی او می‌داند، هرچند ابیات حافظ وحدت ایدئولوژیک ندارد.

(هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه «۳»

(ممدیر اصفهانی)

بیت «ب» از اختیار آدمی سخن می‌گوید و بیت «ج» از جبر و سرنوشت و تغییرناپذیری آن.

(هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی استعدادتقلیلی هوش کلامی)

معلوم نیست اگر گونه‌های دیگر میمون مانائوس را از مانائوس خارج کنیم، می‌توانند به زندگی ادامه دهند یا خیر. همچنین میمون‌ها لزوماً آموزش‌پذیر نیستند که بتوانیم با سخت‌تر کردن اوضاع، به آن‌ها یاد دهیم مثل بقیه میمون‌ها با مردم کنار بیایند. پایین آمدن تمارین‌ها از درخت‌ها، لزوماً محقق نمی‌شود و اگر هم محقق شود، لزوماً به حفظ آن‌ها منجر نمی‌شود. بهترین کار این است که دقیقاً با مشکل اصلی یعنی «قطع درختان» مقابله کنیم، یعنی درخت‌هایی با رشد سریع بکاریم تا راه‌هایی برای فرار تمارین‌ها به اعماق جنگل گشوده شود.

(هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی استعدادتقلیلی هوش کلامی)

بر اساس متن صورت سؤال می‌توان گفت مسابقه فوتبال بین بارسلونا و اسپانیول، یکی از مسابقات جذاب برای مردم ایالت کاتالونیاست، نه همه فوتبال‌دوستان. متن اشاره می‌کند بخشی از مردم ایالت کاتالونیا خواهان جدایی از اسپانیا هستند، نه این‌که این ایالت از اسپانیا جدا شده است. همچنین متن اشاره می‌کند که تنها یکی از دو تیم فوتبال ایالت، برای قهرمانی در مسابقات باشگاهی اسپانیا رقابت می‌کند، یعنی تیم دیگر برای قهرمانی نمی‌جنگد و برنده مسابقه فوتبال بین این دو تیم، قهرمان مسابقات باشگاهی اسپانیا را مشخص نمی‌کند. اما از متن می‌توان نتیجه گرفت که جذابیت مسابقه فوتبال بین اسپانیول و بارسلونا، به نتیجه مسابقه محدود نمی‌شود. طبق ادعای متن صورت سؤال، این مسابقه در حالی برای مردم ایالت کاتالونیا جذاب است که یکی از تیم‌ها بر دیگری غالب است، پس نتیجه مهم نیست.

(هوش کلامی)

(مهری وکی فراهانی)

۲۷۹- گزینه ۱»

طبق پاسخ قبلی هادی کارت‌های سگ و قهوه دارد.

(هوش منطقی و ریاضی)

(مهری وکی فراهانی)

۲۸۰- گزینه ۱»

طبق پاسخ‌های قبلی، صدف هر دو کارت تراکتور و طوطی را دارد.

(هوش منطقی ریاضی)

(مهری وکی فراهانی)

۲۸۱- گزینه ۴»

طبق پاسخ‌های قبلی همه کارت‌ها تعیین تکلیف شده‌اند.

(هوش منطقی ریاضی)

(ممیدکنی)

۲۸۲- گزینه ۳»

هر کدام از داده‌ها به تنهایی ما را به پاسخ نمی‌رساند. ولی با داشتن هر دو داده می‌توان معادله‌های زیر را نوشت. سن برنا را x ، سن دانا را y و سن جاننا را z در نظر می‌گیریم، از «الف» داریم:

$$(x-3) = 3(z-3), (y-3) = 2(z-3)$$

$$\Rightarrow \frac{y-3}{2} = \frac{x-3}{3} \Rightarrow 3y-9 = 2x-6 \Rightarrow y = \frac{2x+3}{3}$$

و از «ب» داریم:

$$(x-6) = 2(y-6) \Rightarrow x-6 = 2y-12 \Rightarrow y = \frac{x+6}{2}$$

حال از دو معادله داریم:

$$\frac{x+6}{2} = \frac{2x+3}{3} \Rightarrow 3x+18 = 4x+6 \Rightarrow x=12$$

$$\Rightarrow y = \frac{12+6}{2} = 9$$

در نتیجه برنا، ۳ سال از دانا بزرگتر است.

(هوش منطقی ریاضی)

حیوان	باشگاه	کشور	نوشیدنی
هادی		اردن	
اعلا	گره	فولاد	آب
تهمینه			شیر
صدف	تراکتور		

می‌دانیم کسی که کارت «آب» دارد، کارت «فولاد» هم دارد و این شخص اعلاست. این نکته را هم به جدول اضافه می‌کنیم. هم چنین می‌دانیم تهمینه نه کارت چای دارد و نه کارت قهوه. کارت آب هم که برای اعلا است، پس کارت تهمینه شیر است.

حال مجدداً داده‌ها را بررسی و در جدول وارد می‌کنیم. دقت کنید کارت باشگاه هادی ملوان نیست. کارت‌های فولاد و تراکتور هم که به ترتیب متعلق به اعلا و صدف است. پس تکلیف کارت‌های باشگاه معلوم است.

حیوان	باشگاه	کشور	نوشیدنی
هادی	سگ	سپاهان	اردن
اعلا	گره	فولاد	لبنان
تهمینه	قناری	ملوان	سوریه
صدف	طوطی	تراکتور	عراق

کسی که کارت سگ دارد، کارت قهوه دارد. پس تهمینه کارت سگ ندارد. از طرفی کارت حیوان تهمینه طوطی هم نیست، چون آن که کارت حیوانش طوطی است، نوشیدنی شیر ندارد. گره هم که حیوان اعلاست. پس کارت حیوان تهمینه قناری است. آن که کارت حیوانش قناری است، کارت کشورش سوریه است، پس کارت کشور تهمینه سوریه است.

کارت حیوان صدف سگ نیست و کشورش هم لبنان نیست. پس، عراق است و سگ کارت حیوان هادی است و لبنان کارت کشور اعلا. کارت قهوه هم از آن هادی است که سگ دارد و کارت نوشیدنی صدف، چای است.

(منطقی و ریاضی)

_____

_____

_____

_____

— —

_____

_____

_____

1

_____

_____

_____

	الف	ب
ج	الف ج	ب ج
د	الف د	ب د

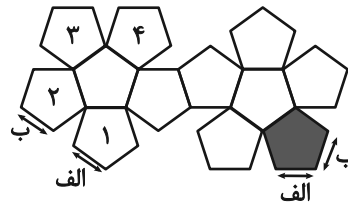
(هوش غیرکلامی)

(ممتدramین طه زاده)

۲۸۹- گزینه ۱»

یال‌های کنار هم در حجم نهایی:

(هوش غیرکلامی)

(هاری زمانیان)

۲۹۰- گزینه ۲»

دقت کنید بریدگی مورب در پایین شکل، تأثیری در سایه ندارد، چرا که پشت آن کاملاً پوشانده شده است. به اختلاف ارتفاع ستون‌های چپ و راست شکل نیز دقت کنید.

(هوش غیرکلامی)
